

***Passa de la
Mandra!***

Campanya 04-05

**FUNDACIÓ
PERE TARRÉS**

Index

3 Introducció

11 Marc conceptual

23 Dinàmiques de treball
amb l'equip de monitors

49 Orientacions per treballar
amb mitjants i joves

Introducción

El presente documento tiene como objetivo

presentar a los lectores los principales

aspectos de la obra y su estructura.

El documento está dividido en tres

partes: una introducción, un desarrollo

de los temas y una conclusión.

El presente documento es una obra de

Presentació de la campanya 2004-05:

El compromís del monitor/a avui

En la darrera assemblea del Moviment de Centres d'Esplai Cristians, un grup de responsables de centre va exposar la necessitat de cercar espais de reflexió per treballar el compromís dels monitors i monitores, què demana i què ofereix aquesta tasca educativa i aquesta actitud vital. Els centres, per votació, van acordar de fer servir la campanya que cada any es porta a terme per treballar aquest tema.

El tema va semblar prou interessant com perquè no quedés només en el marc del MCEC, de manera que es plantejà la possibilitat de treballar la campanya a nivell català.

Es va fer la proposta a Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai i es va acollir la proposta donat que coincidia plenament amb les necessitats i punts dèbils dels centres. A més a més va semblar molt adient fer servir la mateixa campanya a nivell de tota Catalunya per unir esforços, apropar realitats, sentir-se acompanyats i prendre consciència de moviment juvenil català

Objectiu General

Augmentar el grau de compromís social, educatiu i cristià dels infants, joves, de l'equip de monitors i monitores, responsables i col·laboradors/es.

Objectiu General

Els objectius concrets que es volen assolir amb la campanya són els següents:

- Motivar els monitors i monitores
- Saber aprofitar tots els coneixements i habilitats dels que en el seu temps van ser monitores i monitors o responsables de centre
- Donar a conèixer als més joves què suposa ser monitor/a i animar-los a comprometre's amb el projecte esplai
- Descobrir els beneficis del compromís amb un projecte d'educació en el lleure
- Plantejar-se accions per educar pel compromís a infants i joves
- Crear consciència de moviment juvenil cristià i català
- Trencar amb el tòpic: "El jove d'avui no es compromet"

La campanya es treballa específicament amb 5 materials de diferent format. Cada material està adreçat a diferents col·lectius. El material està dissenyat de manera que es pugui fer servir en qualsevol moment del curs, de forma prou flexible per adaptar-se a totes les realitats, centres grans, centres petits, de ciutat, de zona més rural....

Tots els materials pretenen facilitar la tasca dels monitors/es i dels responsables dels centres per garantir així la qualitat educativa i per augmentar l'eficiència i eficàcia dels recursos humans que dinamitzen el centre de lleure.

La llibreta del monitor/a

Aquest material consisteix en una llibreta amb les graelles i documents necessaris per preparar, realitzar i avaluar un curs. Està dissenyada sense dates, de manera que mai caduca, és el monitor/a qui personalitza la seva llibreta de treball, amb els continguts específics del seu centre i les dates corresponents al curs en què la farà servir. Des del recull de l'ideari del centre, fins els quadres del pressupost del trimestre, passant per la fitxa d'activitat i el llistat de telèfons per casos d'urgències. Tota una eina de treball indispensable per a qualsevol monitor/a.

Dossier de campanya

Introduïts per un breu marc conceptual que orienta sobre les condicions i aspectes a tenir a compte per a prendre un compromís, aquest dossier conté dos grans blocs:

Les fitxes per treballar amb els equips de monitors i monitores

Un recull de dinàmiques, per realitzar en el marc de les reunions de monitors/es, es posen a la disposició del responsable de dinamitzar les reunions o assemblees. Són dinàmiques senzilles, de poca durada i que es poden realitzar en el moment del curs que es prefereixi. Amb una petita activitat original s'arriba a reflexions, presa de decisions i posicionaments sobre alguns aspectes fonamentals per al funcionament de qualitat del centre de lleure. Les dinàmiques treballen els punts clau per al compromís: L'autoconeixement i el coneixement del centre d'esplai; l'organització i l'aprofitament dels recursos i les expectatives de futur.

Orientacions per treballar amb infants i joves

Aquest bloc proposa algunes idees per poder treballar amb els infants, adolescents i joves el tema del compromís. El material s'organitza seguint les franges d'edat que habitualment configuren els grups del centre de lleure. Cada franja d'edat conté una breu explicació de la psicologia de l'aprenentatge de les edats corresponents a la franja, uns objectius educatius relacionats amb el compromís plantejats tenint en compte les necessitats dels infants del grup d'edat corresponent i algunes idees d'activitats o de formes d'organització per realitzar en algun moment del curs.

El compromís, no és una acció sinó una actitud vital, és per això que la formació és una eina fonamental per desenvolupar aquesta actitud. La campanya ofereix a més de materials per a la formació interna, accions formatives dissenyades per especialistes que al llarg del curs s'aniran realitzant per complementar els materials i el treball intern dels centres.

Curs d'iniciació al món del lleure infantil i juvenil (CIJ)

La formació és un punt clau per aconseguir que els més joves es comprometin amb el projecte "esplai" o lleure. Aquest curs és un tast del què és, què suposa i què ofereix el fet de ser monitor/a de lleure. Cerca també aquest petit projecte, cohesionar les zones i bisbats així com animar els joves a comprometre's amb els centres de lleure i ajudar-los en el seu procés maduratiu personal. Està adreçat a joves de 15 a 18 anys. S'hi pot participar individualment o inscriure's al curs en grup.

S'estructura en 4 blocs de treball de manera que els 3 primers blocs siguin realitzats en el marc d'una sortida de dos dies a una casa de colònies, i l'altre bloc es pugui realitzar de forma optativa, els dies que es prefereixi.

De tota manera, en cas de necessitat, els 3 primers blocs també poden realitzar-se en format clàssic de formació, és a dir sense la sortida de dos dies.

Curs monogràfic de la campanya

A demanda de l'alumnat del curs de directors i directores MCEC 2004, conjuntament amb l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés, s'ofereix pel mes de setembre un monogràfic on es posaran en pràctica totes les dinàmiques i materials de la campanya del curs 2004-05. Amb el monogràfic, de 18 hores, s'obtindran 2 crèdits (equivalents a 20 hores de formació) vàlids per a l'obtenció del títol de director/a d'activitats de lleure infantil i juvenil de la Generalitat de Catalunya. El curs està obert a tothom que hi vulgui participar, responsables, consiliaris, monitors/es, ex-monitors i monitores, mares i pares, pre-monitors/es... L'obtenció dels 2 crèdits serà per a tots els participants, independentment que hagin cursat el bloc teòric del curs de directors i directores.

JORESCO: Trobada de monitors i monitores i responsables

Un moment fort per aprofundir en la campanya és la trobada general de monitors i monitores i responsables dels centres de CCCCE. En aquesta trobada, totes les activitats i accions giren al voltant del tema de la campanya: el compromís del monitor/a avui. Però també és un moment de trobada, d'intercanvi i sobre tot de festa!

Els principals beneficiaris de la campanya seran els monitors i monitores dels centres de CCCCE, així com els responsables i els infants i joves. De forma indirecta les famílies, les institucions que aixopluguen els centres, els barris i pobles, les zones, els bisbats, l'església, la societat serà la beneficiària d'aquest compromís responsable que prenen els joves d'avui amb l'esplai, els infants i joves i amb ells mateixos.

QUÈ	QUAN	ON	COM	COST
Llibreta del monitor/a	A partir de setembre 2004	Fent la comanda a MCEC-Numància (93 4100100)	Fent la comanda a MCEC- Numància (93 4100100)	2 euros / llibreta
Dossier de campanya	Octubre	Assemblea General Ordinària del MCEC i per correu	S'entregarà als representants dels centres a l'assemblea i/o per correu	
Monogràfic de campanya	A demanda	A demanda	Cal demanar-lo a Numància (93 4100100)	Entre 50 i 60 euros
CIM (curs d'initiació a monitor/a)	A demanda	A demanda	Numància (93 4100100)	A determinar (en funció del format)
JORESCO	9-10 abril	Per determinar	Cal inscriure's trucant a MCEC-Numància (93 4100100)	Per determinar

Per més informació podeu consultar: www.peretarres.org i www.engrup.org

Marc Conceptual

MARC CONCEPTUAL:

La fórmula del compromís

"No tinc temps, ho sento"

"Haurem de tancar per manca de monitors"

"Ser monitor, ser monitora no vol dir només estar amb els nens!!!"

"Els joves no es comprometen"

"Jo passo de ser el responsable, és massa compromís"

Aquestes i d'altres expressions es van sentint en l'àmbit de les associacions i més concretament dels esplais. Por al compromís, potser?

Però què és el compromís?

"Obligació contreta per una promesa, la paraula donada, etc.", diu el Diccionari de la Llengua Catalana, de l'Enciclopèdia Catalana.

Què és el què mou la persona a fer una promesa? És a dir, **quins són els elements que fan que algú prengui un compromís?**

✿ L'autoconeixement

Aquest és el primer element de la fórmula del compromís. Conèixer la pròpia escala de valors; què és important per a un mateix, què és allò que et fa sentir bé, allò que més t'agrada, allò que et desagrada i voldries canviar, quines són les habilitats que més domines...

Conèixer la pròpia personalitat i interessos porta directament al compromís, si és que el projecte o l'acció encaixen amb l'escala personal de valors. Per sentir que algun projecte crida al compromís, cal que aquest ofereixi algun dels elements que són importants per a cadascú.

No només és fonamental l'autoconeixement, sinó també cal conèixer a fons el projecte, l'entitat, per poder fer l'encaix entre els interessos propis i l'oferiment que fa el projecte, per així donar el sí i comprometre's.

En el proper apartat d'aquest material, les dinàmiques següents estan dissenyades per a augmentar aquest autoconeixement i el coneixement de l'esplai. Estan especialment dissenyades per treballar en el marc de les reunions de l'equip de monitors i monitores, i en qualsevol moment del curs.

• Organització i aprofitament dels recursos

Sovint un dels aspectes que condicionen la presa de compromisos és la manca de temps, de recursos... en definitiva, d'organització.

"Voler és poder" diu la saviesa popular, però cal optimitzar bé tots els recursos per poder treure'n el màxim de suc. Optimitzar els recursos, organitzar-se bé comprèn diferents aspectes. I no és només la persona a nivell individual que ha d'aprofitar al màxim els seus recursos (habilitats, capacitats, formació, etc), sinó que l'esplai també ha d'organitzar-se de manera que no es malbaratin ni materials, ni espais, ni temps, ni persones, ni idees, etc...

Una bona organització del centre facilita la feina als monitors i monitores, evitant així que es "cremin" i que el seu compromís amb el projecte es vagi esvaïnt.

Les tècniques següents fan referència a aquest segon element de la fórmula del compromís:

• Expectatives de futur / Somnis

Els compromisos es prenen perquè hi ha la confiança, el desig, l'esperança d'una millora. El fet de portar a la pràctica la promesa que un es fa amb ell mateix i/o amb altres, comporta un benestar que el fa més feliç, malgrat de vegades aquest benestar, aquesta petita felicitat quedi ennuvolada per les dificultats i problemes lligats al compromís adoptat. Comporta també una millora del projecte al qual un es compromet. Amb el compromís, tots surten guanyant: qui es compromet, el projecte i totes les persones que el configuren.

Plantejar-se quin futur es vol, jugar a somniar el futur personal, de la societat, de l'esplai, és un exercici indispensable per a decidir-se pel sí, pel compromís.

Aquest aspecte va molt lligat al primer element de l'equació del compromís, l'autoconeixement.

Ser conscient dels propis somnis, dels reptes és aquest punt d'unió entre autoconeixement i expectatives de futur. Com són i què puc oferir per incidir en el present i en el futur, aquesta és la clau de volta d'aquest element.

Les dinàmiques que ajuden a treballar aquest aspecte són:

Com podreu comprovar, algunes de les dinàmiques són útils per treballar més d'un dels elements necessaris per al compromís, la qual cosa les hi dona més potencia i consolida la interiorització d'aquests tres elements. Val la pena, però, remarcar la necessitat de treure's la mandra de sobre per aconseguir que la fórmula funcioni.

(Autoconeixement + organització + somnis) - mandra = COMPROMÍS

Algunes Reflexions sobre el compromís

Francesc Torralba (2001): "***Cent valors per viure. La persona i la seva acció en el món.***"
Pages editors. Barcelona

Comprometre's vol dir prendre part en la realitat, implicar-s'hi, mirar de canviar les estructures negatives del món en què vivim i transformar-lo positivament.

és:

- Expressió de llibertat, una manera de manifestar la pròpia llibertat
- Conseqüència de la coherència
- Projectar en el temps aquelles decisions fonamentals que hem pres conscientment

Qui no es compromet mai s'equivoca, però tampoc no ha exercitat mai l'autèntica llibertat.

Condicions per comprometre's

Per prendre un compromís cal:

- Aspecte emotiu.
- Discerniment racional, és a dir, pensar si en allò que ens comprometem val la pena entregar-hi esforços i temps

Comprometre's implica establir un vincle entre la història individual i la història col·lectiva

Les grans transformacions en la història s'han donat gràcies al compromís històric de moltes persones anònimes que han forçat un canvi. El compromís va unit a la utopia, que es fa realitat si la col·lectivitat s'implica

Els projectes individuals no s'assoleixen d'un dia per l'altre, cal paciència per poder observar els resultants del compromís pres.

El compromís autèntic és la manifestació exterior d'un pensament interior.

ARMENGOL, C: (1998) *Els joves, motor de la societat, motor del civisme. A Joves i valors: el compromís cívic dels joves* Generalitat de Catalunya, SGJ, Barcelona

Una primera constatació que no és nova, que fa temps que s'està consolidant, és el fet que la joventut s'allarga. És una etapa que, en relació amb el passat, es comença abans i s'acaba després. Això ens fa plantejar-nos si encara és una etapa amb aquell sentit de trànsit que moltes vegades es donava a la joventut, perquè una etapa tan llarga i tan connotada amb unes determinades característiques, potser cal pensar que té més sentit per si mateixa. En qualsevol cas, és un període molt actiu en la vida de les persones.

Dades d'estudis apunten que entre els joves, i parlem de persones d'entre 15 i 25 o 30 anys, hi ha una proporció molt important d'estudiants o d'individus que es denominen estudiants -atès que la seva activitat primordial és l'estudi-, a l'entorn del 40%. I a mesura que s'incrementa l'edat, també ho fa la proporció de joves que s'incorporen al treball. Però, tant en el col·lectiu que estudia com en el que treballa, també n'hi ha molts que combinen les dues activitats, que estan estudiant i treballant. I, a més, quan s'analitza el factor associatiu -és a dir, fins a quin punt els joves estan associats, participen o no participen en associacions- és dona potser aparentment la paradoxa que els que estudien i treballen alhora, els que estaven fent els dues coses, també donen normalment un percentatge més elevat d'associacionisme, és a dir, són els que pertanyen a associacions. Ja he comentat alguna vegada que això sembla confirmar el que diu la saviesa popular, amb aquella dita: "Els cansats fan la feina". És a dir, els que estudien i treballen sembla que són els que, alhora, troben més temps per associar-se, per organitzar-se i per fer activitats. Sembla, doncs, que sí que hi ha, normalment -i no tan sols a partir d'aquesta dada, sinó que hi ha moltes dades que ho corroboren-, una correlació entre elements que marquen aquesta idea d'integració, de participació social. Són elements que reforcen. És difícil de dir què és causa i què és efecte. És difícil de dir si és que estan associats precisament perquè estudien i treballen, o a l'inrevés, és a dir, com que estudien i treballen, s'associen. Però en tot cas sempre es dona una correlació. D'alguna manera, són itineraris que reforcen. Possiblement, participant en associacions, és fàcil despertar més inquietuds i, per tant, potser encara que treballis pots intentar mantenir un cert nivell d'estudi o de continuació dels estudis. O, de vegades, en el món associatiu -i d'això sí que hi ha estudis concrets elaborats- és on s'aprèn, on es fa aquest aprenentatge de la inserció i del treball, i, de fet, on s'ofereixen més camins d'inserció per als joves. És a dir, entre les conductes participatives i d'inserció dels joves sempre hi ha una correlació positiva, la qual cosa ens fa veure que els joves, en principi, no és que tinguin més temps per dedicar-lo al voluntariat, a la vida associativa, que altres etapes de la vida. Realment, doncs, la importància qualitativa del fet associatiu -en el sentit que deia fa un moment- em penso que és força significativa. Però, a més, quantitativament -tot i que no sempre els estudis es posen d'acord-, en aquestes edats de què parlava, de 15 a 30 anys, el contacte amb el món associatiu normalment es presenta en percentatges importants, aproximadament del

50%. És a dir, el 50% dels joves d'aquestes edats han tingut algun contacte amb el món associatiu, pertanyen o han participat en alguna associació. Normalment, diferents estudis, siguin els darrers que he pogut veure sobre la zona de Barcelona i àrea metropolitana o els de l'àmbit de Catalunya o els d'altres àmbits, solen donar un associacionisme actiu. És a dir, que de moment estan participant en associacions entre un 30% i un 40%. No sé si és molt o és poc, segur que se'n poden fer moltes lectures. En qualsevol cas, no es dedueix d'aquestes dades que sigui un fenomen que estigui en alça o que vagi de baixa. És a dir, hi ha un manteniment i, fins i tot, una estabilització d'aquestes dades en el transcurs dels darrers anys, amb la qual cosa no s'apunten grans tendències.

Si analitzem, juntament amb l'associacionisme, quins són els interessos en el temps lliure dels joves, és important destacar que sempre, o gairebé a totes les activitats de temps lliure dels joves, preval la dimensió relacional, la voluntat d'estar amb altres joves, de parlar amb amics, de sortir amb amics. És a dir, les activitats en què la dimensió grupal, la dimensió relacional, té un pes molt important. Tot això ens està dient que l'interès dels joves per trobar-se, per fer coses junts, continua sent molt important. De fet, quan es fan estudis més detallats sobre quin factor determina o és més important a l'hora de triar un tipus de vacances o d'activitat d'estiu per part d'un jove, descobrim que el més important és el grup, molt més que no pas altres motivacions que a mesura que va augmentant l'edat pesen més, com ara el turisme o fer una activitat de tipus esportiu, etc. Normalment, com més jove s'és més es valora el grup i, per tant, l'activitat que es pugui fer en colla.

Crec, doncs, que aquesta dimensió de sociabilitat dels joves continua tenint un pes molt important, però que possiblement l'estructura associativa o la dimensió associativa s'està transformant. Sembla que estem anant cap a una associacionisme més informal, un associacionisme que de vegades he anomenat "associacionisme tou", que es manifesta fins i tot en alguns fenòmens de nou voluntariat, no pas en el voluntariat clàssic, però sí ens nous fenòmens de voluntariat, on hi ha també un voluntariat que podríem qualificar de "voluntariat de baixa intensitat". Es tracta d'aquell voluntariat més esporàdic, que es mou per campanyes determinades, sense compromisos temporals a llarg termini. I possiblement aquesta és una dada o un factor que marca l'evolució de l'associacionisme. Els joves valoren els aspectes relacionals, els aspectes actius, la possibilitat de fer coses que donen les associacions, però potser no tant aspectes que fa molts anys tenien un pes, com el sentit militant o els continguts ideològics, etc., de l'associació. Veiem en les enquestes, en els estudis que es fan sobre els joves, que els partits polítics i l'Església, com a institució, solen ser les institucions menys valorades i, normalment, menys preferides que una associació. En canvi, el que es valora o, en tot cas, el que més importa, més interessa, d'una associació és la possibilitat de fer coses, la possibilitat de trobar-se. L'acció, per tant, passa per davant del projecte, per davant d'aquella militància que en altres moments havia donat cos al fet associatiu. En conseqüència, les associacions que bàsicament treballen amb voluntariat jove una de les dificultats amb què es troben és la continuïtat. Els joves són voluntaris que en campanyes determinades s'apunten molt fàcilment i en un nombre molt important, però mantenir la seva continuïtat és més difícil. Per exemple, en el món de l'esplai, el monitor voluntari té un compromís, com també el té el cap en l'escoltisme. Tenen un compromís important de dedicació d'hores i de continuïtat, perquè se'ls requereix una for-

mació, un procés, etc. Moltes vegades hi ha dificultats per mantenir tot això. En canvi, les accions puntuals sempre apleguen amb escreix el voluntariat. Amb tot, possiblement no és un fet que només es manifesti en l'associacionisme, possiblement és una tendència cultural molt forta. Tant és així -i això pot ser molt anecdòtic, però a mi em sembla prou significatiu- que algunes congregacions religioses- per parlar d'un associacionisme no tou sinó fort- van estar discutint si plantejaven una nova fórmula de compromís temporal, és a dir, la possibilitat que una persona o un jove es fes religiós per un temps determinat i després s'ho replantegés. Això, que és inaudit en la història d'una congregació religiosa, és una tendència mundial, molt significativa d'aquest canvi cultural que suposa viure el present discontinu, és a dir, viure constantment el present, sense un excessiu compromís ni projecció de futur, perquè el present va canviant segons les circumstàncies. En qualsevol cas possiblement és un tema important que s'ha de tenir en compte.

(...) En el món adult hi ha una doble llenguatge, una doble moral, una manca d'exemplaritat davant els joves. I crec que aquesta és una de les condicions que fa difícil un clima propici per a aquest compromís cívic dels joves. Què vull dir amb tot això? Vull dir que només hi ha una manera d'educar en els valors: vivint-los. Per tant, o hi ha exemplaritat o no hi ha educació en valors (...)

Per mi, la primera condició per fer possible aquesta participació, aquesta presència cívica dels joves, serien unes regles del joc més clares, un plantejament més sobri de les coses. (...) Cal, doncs, més sobrietat, més transparència, i aquesta voluntat de no defraudar, de saber quines possibilitats hi ha. No estic dient de plantejar grans canvis, sinó senzillament de dir les coses pel seu nom i plantejar els límits que hi ha en les diferents situacions. Perquè, quan estem parlant de participació, d'afavorir la participació dels joves, el que és important és que la participació sigui real, és a dir, que donem possibilitats reals de participació. No es tracta necessàriament de partir d'esquemes burocràtics, d'esquemes de models antics, sinó de valorar aquestes possibilitats de participació més informal que els joves poden aportar. I quan parlo de participació real vull dir llibertat i responsabilitat. Els joves han de tenir capacitat de moure's, d'actuar amb llibertat i, per tant, amb possibilitat d'error; però, d'altra banda, ho han de fer amb responsabilitat i, per tant, amb demanda de responsabilitats, i, si s'equivoquen, que n'assumeixin les conseqüències: La llibertat ha de ser un risc i els joves han d'assumir aquest risc. Si no fàcilment entrem en la cultura de la queixa.

1. Què s'amaga de la paraula "Compromís" ?

Hora-3, **Jornada sobre el compromís.**

Col. La Corda n.8. Adaptació del text a càrrec d'Eli Carrasco

En la nostra experiència de compromís ens cal anar madurant. No tot el que anomenem "compromís" o "servei" respon a unes motivacions i a un estil autènticament adults i cristians. Se'ns acut una llista -que podrieu ampliar de compromisos que ens poden portar a engany:

- * Compromisos com una "activitat" més entre moltes altres;
- * Compromisos per apagar la "mala consciència" de no fer res a favor dels altres;
- * Compromisos presos i deixats en la mesura que "m'hi trobo bé/malament", "m'exigeixen poc/molt", "puc/no puc ser-ne el protagonista";
- * Compromisos que no són més que "experiències" noves i interessants, que desapareixen quan ja no hi ha cap novetat a descobrir i esdevenen rutinaris;
- * Compromisos que tenen poc o molt poc a veure amb les actituds que assumeixo en la meua vida quotidiana;
- * Compromisos de "quan un és jove", que es deixen tan bon punt se'm comença a complicar la vida o quan la vida se'ns fa massa còmoda perquè ja estic instal·lat;
- * Compromisos que responen a la meua necessitat de relacionar-me, de sentir-me acompanyat, valorat, imprescindible...
- * ...

Només un procés, sovint lent i difícil, ens permet d'anar destriant les actituds i motivacions que es barregen en la nostra experiència de compromís i ens permet d'anar creixent en coherència, autenticitat i maduresa.

2. L'estil de vida que esta a la base del Compromís

Com en moltes altres coses, ens cal fer un esforç d'unificació personal per tal d'anar re-situant tot el que fem, vivim i sentim dins d'un projecte o d'una opció fonamental que li doni sentit. I avui dia no és gens fàcil, perquè vivim moments, situacions, ambients molt diversos i sovint contradictoris.

En aquesta línia, és bo que ens preguntem: com lliguem els "compromisos" que fem amb les actituds i els valors que configuren el nostre estil de vida? Realment aquests compromisos neixen d'un estil de vida compromès o bé els estem considerant com una activitat més entre tantes que realitzem? Els valors i actituds que desenvolupem en les accions de compromís, els expresseu en tota la nostra vida quotidiana? Podem parlar de compromisos en camps allunyats de la vida diària quan en aquesta ens estan fallant actituds tan fonamentals com el respecte, la participació, el servei?

Responent a aquestes preguntes ens podem adonar com el compromís no és qüestió d'hores invertides en alguna activitat de servei, sinó que és quelcom més profund: ha de sorgir com a expressió, gairebé espontània, de tot un estil "unificat" de vida, arrelat en la fe, que ens fa ser disponibles, generosos, servicials, solidaris, participatius en tot allò que fem i vivim, no només en les activitats de servei que realitzem.

3. Per diversos camins i motivacions

Per arribar aquí, hi ha diversos camins. Alguns han començat per l'acció, la qual, revisada i madurada, ha portat a l'estil de vida que li dona sentit. Altres han madurat abans les actituds i els valors que els han impulsat a actuar. També són diverses les motivacions que han portat a un estil de vida compromès: la interiorització progressiva de l'Evangelí, el testimoniatge de certes persones, una forta sensibilitat per les necessitats que descobreix en l'entorn, l'haver-se sentit ajudat i estimat...

Sigui quin sigui el començament del camí o la motivació inicial, al final s'arriba a aquesta conclusió: no hi ha "acció" de compromís que no sigui expressió d'una experiència profunda de fe i d'amor, d'un estil de vida tot ell compromès, disponible, servicial... I no hi ha experiència profunda de fe i d'amor que no cerqui d'expressar-se en compromisos i accions de servei concrets. Quan es dona un element sense l'altre es produeixen les solemnes "cremades" i abandonaments, o els olímpics "instal·laments" en una vida còmoda; si és que no acabem fent mal als altres, quan justament preteníem el contrari...

4. Necessitat d'una revisió continua

Per arribar a un compromís madur i autèntic, necessitem anar-lo revisant (...): revisar les motivacions que tenim en comprometre'ns, les actituds que prenem, les interpel·lacions que rebem, el canvi de vida que ens demana per ser més fidels a l'Evangeli...

Revisar també per ser-hi fidels i constants, per no fer la "nostra obra", sinó la de Déu; per adonar-nos, com diu Quoist, que el "valor del compromís no ve pas de la importància humana d'aquest, sinó del grau de presència, de disponibilitat i d'amor que aportes a aquest compromís" (Reeixir, p.150)

I revisar també per anar descobrint on podem servir més i millor als altres.

5. L'horitzó final des de la fe

Per acabar (o per començar), no podem deixar de parlar d'allò que, de fons, ens mou els cristians a comprometre'ns. No ens comprometem per mer altruisme, ni per "realitzar-nos" com a persones. Ens comprometem perquè la nostra experiència de fe ens hi empeny amb força. Si de debò Déu és Par el Mare i els altres són germans i germanes nostres, no podem restar indiferents a les seves necessitats, els seus sofriments, a la seva marginació, a la seva buidor...

L'amor que sintetitza tot l'Evangeli de Jesús es tradueix en gestos concrets de servei, d'acolliment, de formació, de promoció, de solidaritat... Cada necessitat dels altres és una crida que ens fa el mateix Jesús. (...) És així, com a través del nostre compromís, testimoniem com Déu ens estima (i ens fa capaços d'aguantar fermes) i com Déu estima tothom a través nostre. I és així com el Món de Déu, iniciat per Jesús, va essent una realitat de vida, amor, fraternitat, solidaritat, de pau, de justícia entre els homes i dones.

Aquest és el gran horitzó del nostre compromís com a cristians.

Dinàmiques de treball amb l'equip de monitors

01 2019

Fem volar coloms

autora: Eli Carrasco

Objectius

- Reflexionar sobre el model de societat i de persona per la qual vol optar el centre.
- Elaborar (o revisar, en cas que el centre ja en tingui) l'ideari del centre

Material

- 1 bolígraf per participant
- Fil de pescar o fil normal
- Xinxetes o cel·lo
- 1 tisora
- Còpies del dibuix del colom

Desenvolupament

Sobre la taula hi haurà molts coloms com el que es mostren en el model. Amb aquesta petita activitat es pretén pensar quins són els valors que el centre vol educar per així poder definir un ideari.

Els i les participants anotaran en els coloms el final de les següents frases:

- Somnio un societat...
- M'agraden les persones que... /La persona ideal és aquella que...
- Voldria un centre/esplai que/on...

Cada aportació s'ha d'escriure en un colom diferent. A mesura que es completen les frases es diuen en veu alta, per donar a conèixer als altres el somni personal, per no repetir-se i es van penjant els coloms al sostre de la sala de monitors/es o una de les sales del centre. Ens quedarà d'aquesta manera, l'ideari del centre penjat del sostre, es podrà tenir sempre present l'ideari de forma molt visual.

Les aportacions fetes s'haurien de registrar i portar-les a debat per començar a definir així l'ideari del centre.

Temps

- 30 minuts

Paper del Dinamitzador/a

- Explicar la dinàmica
- Tenir preparat el material
- Registrar les aportacions del grup
- Fomentar la participació activa de tothom i la reflexió grupal

Feines Prèvies

- Fotocopiar i retallar els coloms

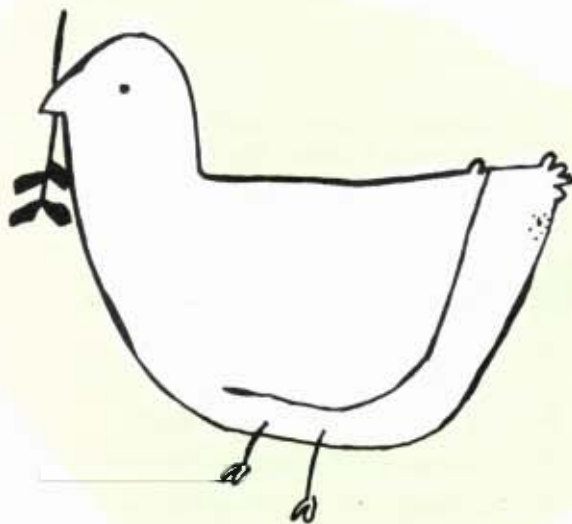
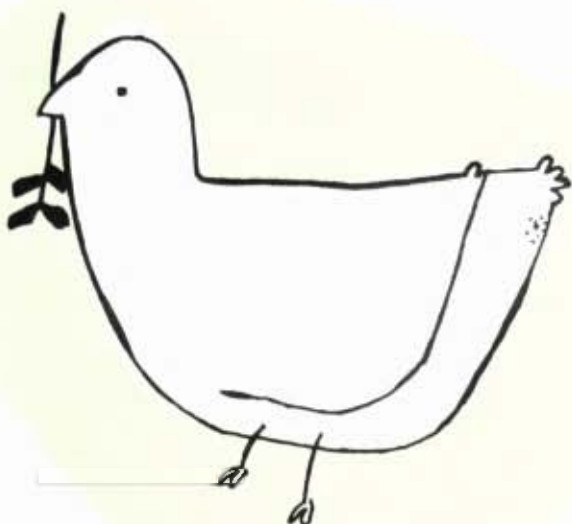
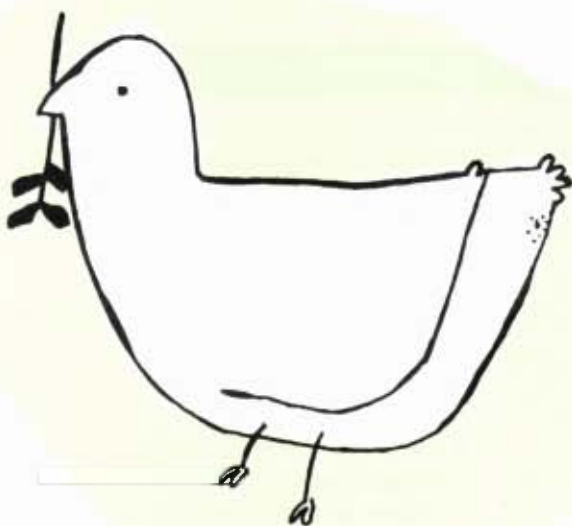
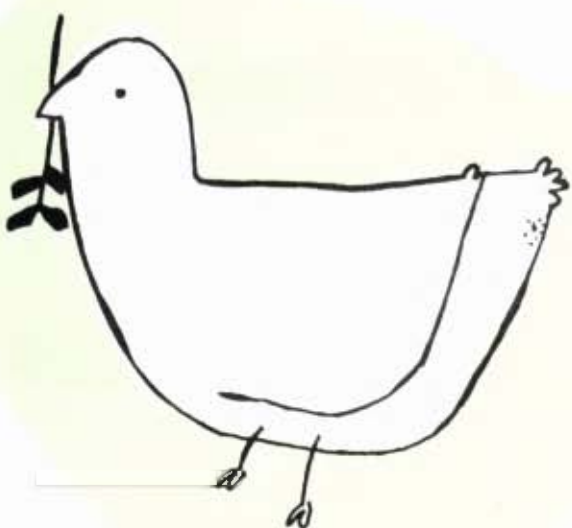
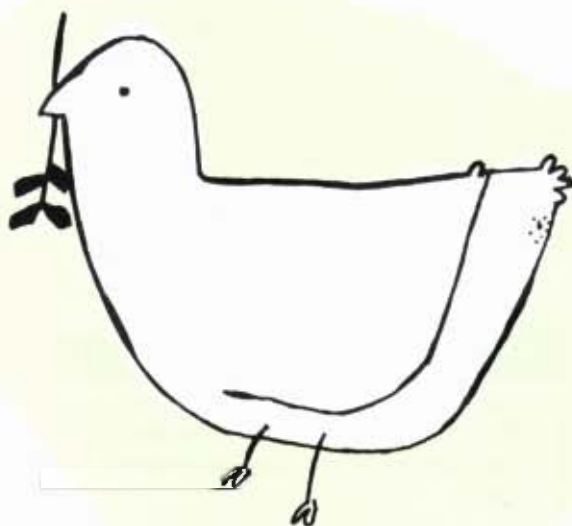
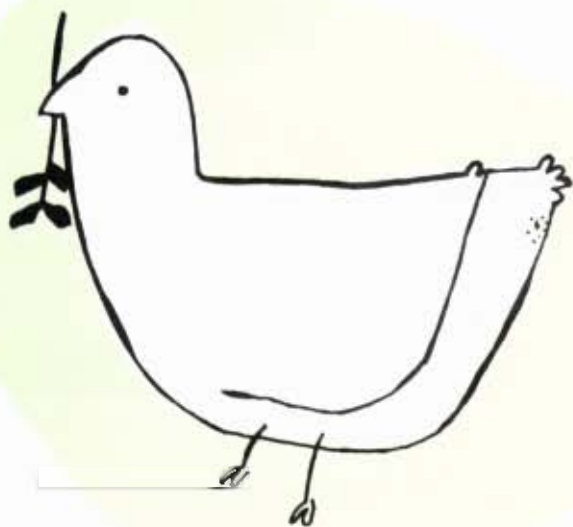

Avaluació

Es valorarà :

- La participació activa de tothom
- Grau de reflexió personal i de grup
- Concreció dels valors i somnis en l'ideari del centre

Una Avaluació

Objectius

- Reflexionar sobre les prioritats del centre
- Iniciar un procés avaluació de l'estat actual del centre

Desenvolupament

Aquesta dinàmica és molt senzilla. Es posa en una pissarra o paper d'embalar les sigles MCEC, o el nom del centre de lleure, i es tracta que cada participant escrigui sota cada inicial o sigla, paraules que li venen al cap, relacionades amb el món de l'educació en el lleure que comencin per aquella inicial. Per exemple:

M	C	E	C
Moviment	Centres	Esplai	Cristians
Monitors/es	Casal d'estiu	Estiu	Compromís
Mares	Colònies	Estris	Constància
Mossèn	Campaments	Esforç	Coherència
Material	Coordinació	Estimació	Cohesió
Muntanya...	Caps...	Església...	Celebrar..

Un cop s'ha fet un bon llistat, s'inicia un debat sobre els valors que han sortit explícitament.

- A quin valor donem més importància individualment? I com a centre?
- Com el treballem amb els infants?
- Quins valors o aspectes són importants per la nostra

tasca com a educadores i educadors, i no han sortit en la dinàmica perquè no començaven amb les inicials o sigles marcades?

També podem anar revisant paraula per paraula com és la situació d'aquest mot en l'avui del centre. Es pot guardar el paper d'embalar i fer aquesta segona reflexió ja no dels valors sinó dels altres mots en un altre moment, recuperant el "poster" com a element per fer una avaluació de la situació del centre.

Material

- Pissarra
- Guixos
- o bé paper d'embalar
- i retoladors

Temps

- 30 minuts

Paper del Dinamitzador/a

- Explicar la dinàmica
- Regular els torns de paraula
- Dirigir el procés de reflexió
- Registrar els comentaris que es vagin fent per fer-los servir per a millorar les planificacions posteriors

Avaluació

Els ítems que tindrem en compte per fer l'avaluació seran:

- Registre d'anotacions realitzades
- Grau de participació activa de tots els membres

El Valor de les Imatges

idea: Manel Merino i Maite Fariña

Objectius

- Habituar-se a descobrir els valors que hi ha darrere de cada imatge.
- Fer-se conscient de la pròpia escala de valors.

Desenvolupament

Es posen sobre la taula totes les imatges. Cadascú en tria una i, quan tothom ja ha fet la seva tria, explica:

- Per què ha estat aquella la seva tria?
- Què és el que més impacta de la imatge?
- Què hi ha més enllà de la imatge?
- Una experiència personal o anècdota en la qual hagi experimentat el valor que ha trobat en aquella imatge.

Material

- Imatges

Temps

- 30 minuts

Paper del Dinamitzador/a

- Provocar la reflexió personal.
- Crear un clima de confiança i unió.

Avaluació

- Participació activa de tothom.
- Grau de reflexió personal i grupal al qual s'ha arribat.

El meu temps

extret de Gervilla, E. (1992). El animador: **Perfil y opciones**. Ed. CCS, Madrid

Objectius

- Valorar què és allò que apreciem o aprecien els altres en funció del temps que dediquem a certes activitats durant la setmana.

Desenvolupament

Per fer més senzilla l'activitat, és recomanable llegir individualment o en grup el text següent: L'animador/a, creador i descobridor dels valors de la persona.

En el full de treball, s'assenyala allò que fem, amb gust o no, i els valors que reflecteixen allò que fem, durant una setmana o un curt període de temps (quinze dies o un mes).

Seguidament, cal escriure allò que voldríem que fos la setmana i els valors corresponents. A continuació, s'inicia una reflexió sobre les conseqüències d'allò escollit personalment, a la família i en la societat. És important assenyalar que, de vegades, l'assoliment de certs valors essencials comporta a l'ésser humà molt d'esforç i sacrifici. Finalment, es pot fer una posada en comú dels resultats personals al gran grup.

Material

- Fotocòpies del full de treball.
- Bolígraf.

Temps

- 50 minuts

Paper del Dinamitzador/a

- Marcar el temps.
- Dirigir la posada en comú.
- Provocar la reflexió personal i del grup.

Avaluació

- Grau de participació activa de tots els participants.
- Grau d'aprofundiment en el diàleg-posada en comú.
- L'arribada a nous compromisos personals i de grup.

Feines Prèvies

- Fotocopiar el full de treball

El meu temps

M'agradi o no, el meu temps de la setmana el dedico a fer el següent:

Ho faig:	Amb gust	Per obligació	VALORS
Estar amb la família			
Treballar			
Estudiar			
Veure la televisió			
Llegir			
Fer esport			
Anar al cinema /teatre			
Sortir de festa			
Estar amb la colla			
Anar a missa			
Ser monitor/a			
Escoltar música			
Fer pregària o meditació			
Altres activitats :			

Voldria que la meua setmana fos així:

VALORS
Dedocar molt de temps a:
Dedocar poc de temps a:
Dedocar gens de temps a:

Per pensar...

- Series millor persona amb la setmana que tu volguessis?
- Seria millor la teua família?
- Seria millor la societat?
- Quins valors, malgrat que demanin esforç, és necessari de conservar i augmentar per a ser millors persones i ajudar també els altres a ser-ho?
- Què vol dir per a tu: **ser millor persona?**

L'animador, creador i descobridor dels valors de la persona humana

extret de Gervilla, E. (1992). **El animador: Perfil y opciones**. Ed. CCS, Madrid. Traducció d'Eli Carrasco

És evident que no existeix animació sense animador i que de la formació i preparació d'aquest depèn, en bona mesura, la qualitat i eficàcia de l'animació. Ser, saber, saber fer, configuren, d'aquesta manera, una trilogia inseparable en la comunicació animadora, en la qual també és vàlid el principi que ningú no pot donar allò que no té. Des d'aquestes bases, l'animador només podrà crear o descobrir valors si els posseeix i sap comunicar-los.

(...) Des d'un punt de vista subjectivista, l'animador crea valors quan, a través de la seva intervenció, fa néixer en altres persones el gust, el desig o l'interès per quelcom valuós. Des de l'objectivisme, l'animador descobreix als altres valors ignorats per aquests, perquè, valorant-los, els incorporin a les seves vides. Ambdós aspectes (...) són inseparables, atès que els valors existeixen, siguin o no coneguts i acceptats per les persones; malgrat això, només seran valors personals quan esdevingui el desig de posseir, conservar o augmentar l'ideal del bé.

Són múltiples els valors que l'animador ha de comunicar, atenent al subjecte i a l'ideal de persona que pretén formar. D'acord amb el concepte de persona (...), especifiquem, a continuació, les dimensions de la persona humana i la concreció de valors corresponents a cadascuna d'elles.

La persona (...) és cos, raó i afecte, expressats unitàriament en una dimensió individual, social i transcendent. Vet aquí la correspondència en valors.

Perquè la persona és cos viu i desitja posseir, conservar i augmentar els corporals biològics. Uns, com la salut, l'aliment, l'aire o el moviment són de tal importància que la seva manca comportaria la mort de l'ésser humà; d'altres, com la sexualitat, la neteja, l'esport o el vestit, tot i que són necessitats primordials, afecten des d'un altre nivell la supervivència humana.

Aquests valors (...) són els més urgents i necessaris, ja que condicionen o impedeixen el desenvolupament dels altres. Quan arriba la malaltia, la resta d'activitats queden paralitzades o atenuades. Perquè tenim cos i som cos, carn viva, amb aquesta i des d'aquesta carn realitzem les nostres activitats intel·lectuals, afectives, socials, etc. Amb certa raó a aquests valors se'ls ha anomenat vitals.

La vida humana, però, és més que cos. Junt amb aquesta part material, comuna a d'altres éssers del nostre món, la persona humana es distingeix per la capacitat de raonament. Sent la necessitat de saber, és curiosa.

(...)L'home, per ser feliç, necessita d'altres valors. Junt amb cos i raó, també la persona és afecte. Els valors afectius sacien l'home d'un altre pa tan necessari, en un altre ordre, com és l'aliment, un valor corporal. Es pot viure biològicament sense afecte, però no es pot viure feliç sense ell. L'amor, l'estimació, l'emoció, l'entusiasme, el sentiment, l'amistat, la passió, etc. formen part d'aquest conjunt de valors afectius, que donen color, dinamisme i alegria a tot allò que fem, a com ho fem i a l'eficàcia de les nostres accions.

(...) Bona part d'aquesta dimensió afectiva la trobem present en els valors estètics. L'art, en tots els seus aspectes, la poesia, la música, la dansa, l'escultura, la pintura, etc. formen part de la cultura humana en la qual l'afecte, junt amb la creativitat, singularitat i obertura, són element i valors integrats, amb més o menys força, segons els casos. La singularitat i l'afecte apareixen com a elements fonamentals, tot i que no són exclusius, de la bellesa. D'aquí que, en la classificació anterior, ho haguem localitzat entre l'afecte i la singularitat, entre l'ésser humà i la seva expressió.

Els valors individuals sorgeixen des de la singularitat de l'ésser humà. El seu anhel de possessió incideix en allò més propi i distintiu de la persona individualment considerada. La seva realització és prioritàriament personal, quant al cos, a la raó o a l'afecte.

(...) Entre aquests valors individuals i els socials hem inclòs els valors morals, ja que aquests posseeixen una doble dimensió individual i social. El bé, allò bo, l'obligació o la coincidència comprometen d'alguna manera la totalitat de la persona quant a ésser humà, i afecten la seva consistència individual i la seva dinàmica social. En conseqüència, els valors morals afecten l'home en tant que home, en el seu nivell més radical i en la plenitud del seu ésser (CORDERO, 1981 D:77). Som bons o no -i així ens qualifiquen els altres- pel nostre comportament moral, més que per la nostra saviesa.

(...) L'autorealització personal comporta necessàriament l'obertura de la persona vers els seus semblants, vers la natura que l'envolta i la transformació d'aquesta. Perquè l'home no pot viure ni ha de viure sol, desitja incorporar a la seva vida un conjunt de valors socials: l'amistat, l'educació, la política, la convivència, la família, la comunicació, el diàleg, etc. Aquests valors humanitzen la persona.

(...) Les relacions humanes es realitzen sempre en un medi físic. (...) L'habitatge, el jardí, el camp, la platja, el riu o la muntanya són valors ecològics que l'ésser humà desitja posseir, conservar o augmentar per a una major qualitat de vida.(...)

Fins aquí hem enumerat un conjunt de valors el fonament dels quals és la persona humana en les seves diferents dimensions immanents. Per al creient, però, tots aquests valors, malgrat que són necessaris, no són suficients. La ciència i la raó no donen explicació suficient al sentit i finalitat de la vida humana en la seva totalitat. Res no diuen (...) de Déu o la transcendència(...). Per això es recorre als valors religiosos: Déu, esperança, caritat, religió, comunitat, amor, pau interior... (...)

És important remarcar l'artificialitat de tota divisió de l'ésser humà, la dificultat de delimitar àrees de valors que no estiguin implicats en altres, però també la necessitat de distingir, no separar, pel seu millor coneixement, un tot integrat com és l'home.

Adaptació d'Eli Carrasco. Extret de Gervilla, E. (1992). *El animador: Perfil y opciones*. Ed. CCS, Madrid.

	La persona perquè és...desitja posseir, conservar i augmentar...	Valors	Exemples
SER	Cos	Valors corporals	Salut, aliment, esport, neteja, sexualitat, vestit...
	Raó	Valors intel·lectuals	Ciència, creativitat, cultura, investigació...
	Afecte	Valors afectius	Amor, estimació, emoció, entusiasme, amistat...
		Valors estètics	Poesia, música, dansa, escultura, pintura...
FORMA DE SER/EXPRESSIÓ	Singularitat	Valors individuals	Intimitat, independència, identitat, consciència...
		Valors morals	Justícia, honradesa, veritat, tolerància...
	Apertura	Valors socials	Amistat, educació, política, diàleg...
		Valors ecològics	Habitatge, jardí, riu, camp, carrer...
		Valors instrumentals	Medecines, habitatges, vestits, transports...
	Transcendència	Valors transcendents i/o religiosos	Sentit de la vida, objectius vitals, Déu, fe, esperança, caritat, comunitat...

A la recerca de la Felicitat

extret de PUIG, I: LISA: **A la recerca del sentit**. Del programa de filosofia 6/14

Objectius

- Reconèixer la pròpia opció de felicitat
- Ser conscients d'allò que és essencial per a cadascú

Desenvolupament

Abans de començar és important crear un clima de tranquil·litat, per la qual cosa recomanem fer servir un espai acollidor, amb música suau, llum indirecta... o bé un espai obert on la natura sigui generosa, i el silenci el so dels ocells sigui la música que acompanya.

Es reparteix a cada participant el full de qüestions i se li deixa un temps per reflexionar i trobar la resposta. Passat el temps, es reuneix el grup i es fa la posada en comú, establint un diàleg. No es tracta de convèncer a ningú de res, sinó de descobrir a través dels altres la pròpia escala de valors.

Material

- Full de treball i bolígraf

Temps

- 20 minuts

Paper del Dinamitzador/a

- Controlar el temps
- Dirigir la posada en comú i moderar el diàleg

Avaluació

Per valorar la sessió tindrem en compte:

- La participació activa de tots els membres
- Grau d'aprofundiment en el diàleg
- Capacitat per arribar a una definició de felicitat i d'opció de vida personal

Feines Prèvies

- Fotocopiar el full de treball

A la recerca de la Felicitat

Quines són les coses que t'agrada més de fer?

Quines són les coses que més t'importen a la vida?

Quan et facis més gran, ¿et continuarà agradant de fer les mateixes coses?

Quant et facis més gran, ¿et semblaran importants les mateixes coses?

Ets feliç?

T'agradaria ser feliç quan siguis més gran?

Hi ha coses que et semblen més importants que la felicitat?

És possible ser totalment feliç?

Podries ser totalment feliç en un món en què tots els altres patissin?

Podries ser feliç encara que haguessis fet coses que haguessin causat el sofriment de criatures innocents?

T'estimaries més de fer coses que provoquessin el plaer dels altres o bé coses que els alliberessin del sofriment?

T'agradaria viure d'una manera que ajudés a fer el món millor?

Podries ser feliç si no tinguessis ni un amic?

Podries ser feliç si tot el que t'envoltés fos lleig?

Podries ser feliç si tots els que tu coneguessis mentissin constantment i intentessin enganyar-se els uns als altres?

Podries ser feliç si no poguessis entendre res del que et passés?

Et faria res viure d'una manera que semblés correcta a tots els altres però que et semblés incorrecta, a tu?

Et faria res viure d'una manera que semblés incorrecta a tots els altres però que et semblés correcta, a tu?

Tenint en compte la resposta que has donat a aquestes preguntes, quines són les "condicions" necessàries per a la teva felicitat?

Passa de...

Objectius

- Ser conscients dels valors i actituds que es rebutgen
- Elaborar o revisar l'ideari del centre
- Ser conscients de la vessant transformadora de l'educació
- Comprometre's per a la transformació social

Desenvolupament

Sobre la taula hi haurà les targetes amb les lletres de l'abecedari, posades cap per avall, de manera que no es vegi la lletra corresponent a la carta. Un participant agafa una de les targetes mostrant la lletra. S'inicia aleshores una ronda on tots els participants han de completar la frase: passa de... o bé passo de... amb una paraula que comenci per la lletra que ha sortit a la targeta.

Algú haurà de registrar les aportacions a la pissarra, per després fer-ho servir com a material per a la reflexió personal i en grup.

Es poden fer tantes rondes com es vulgui. Quan es decideixi d'acabar les rondes, cal iniciar una reflexió sobre els contravalors, les coses negatives que han sortit. Hi haurà aspectes positius dels quals no és bo passar, però també sortiran punts negatius, contravalors. Són aquests els valors presents en la societat que el centre i cada monitor i monitora, en tant que persona, educador/a i cristià, vol transformar. Es fa present així amb aquesta dinàmica la vessant transformadora de l'educació.

Per dirigir la reflexió es poden seguir les següents qüestions:

- Quins valors negatius, és a dir contravalors, presents en la nostra societat han sortit en el llistat?
- Quins creus que són més difícils de "combatre"?
- Com des del centre podem col·laborar en l'erradicació d'aquests valors?
- I tu, a nivell personal, què pots fer per eliminar aquests contravalors?

idea: Sergi Dotú

Material

- Pissarra
- Guixos
- O bé paper d'embalar i retolador gruixut

Temps

- 30 minuts

Paper del Dinamitzador/a

- Dirigir els torns i el procés de reflexió personal i grupal, intentant arribar a acords i compromisos concrets, ja sigui de grup, com de centre o individuals.

Feines Prèvies

- Preparar les targetes de les lletres

Avaluació

Els ítems que es tindran en compte per valorar la dinàmica són:

- Grau de participació activa
- Nombre de contravalors explicitats
- Capacitat per a la presa de compromisos concrets (nivell personal, grupal o de centre)

A tall d'exemple

A	Assemblea, anarquia, Advent
B	Boques, bombes, beure, borreguisme, Bíblia, bisbes...
C	Campanya, compromisos, capitalisme, consumisme
D	Dilluns, democràcia, director/a, diàleg, demagogia
E	Equip, estudi, Evangeli, esclavisme, egoisme
F	Fundació, fanatisme, formació, futbol
G	Guerra, grup, gelos
H	Hipocresia, hipoteques
I	Intolerància, integrisme, institut
J	Jesús, joves, justícia, jo, jerarquia
L	Luxe, lectura, legalitat
M	Mandra, Moviment, mossén, mentida
N	Nit, nens, Numància, Nadal nervis, neures, nicotina
O	Oportunisme, objectius
P	Pares, parròquia, Pere Tarrés, política, passotes, Pasqua
R	Responsable, reunions, racisme, ràbia, resurrecció
S	Sinceritat, supèrbia, soledat, solidaritat
T	Tabac, tolerància, treball, terrorisme
U	Utopia, universitat, ultres, usura, unitat, usurpació
V	Voluntariat, victimisme, venjança
X	Xivarri, xenofòbia, xafarderia
Z	Zona, zero a l'esquerra, zitzania ("cizaña"), zodíac

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

X

Z

La botiga dels somnis

extret de www.elrebot.escoltesiquies.org.

Proposat per l'agrupament escolta Sant Adrià. Barcelonès

Objectius

- * Ser conscient de les pròpies necessitats
- * Oferir les pròpies habilitats al grup

Desenvolupament

És una botiga imaginària on cadascú, de forma personal, ofereix les seves qualitats i demana, "compra" qualitats que necessita. S'ambienta en una botiga on podem trobar de tot però res material. (En el full adjunt trobareu les targetes amb els "productes". El responsable pot fer de venedor/a). De manera individual, cada monitor/a haurà de passar per la botiga i comprar allò que ell/a cregui que li cal (paciència, tranquil·litat, saber delegar...). Per tal de poder emportar-se aquesta qualitat cal que n'ofereixi una virtut a canvi (alt grau de compromís, il·lusió...)

En cas que algú quedi bloquejat, la resta del grup pot ajudar-lo.

L'ideal és que cada responsable "personalitzi" els productes, escrivint-hi les habilitats que creu que el grup de monitors/es amb qui treballa necessita, és per això que us oferim el full amb els productes en blanc perquè sigui omplert segons les necessitats; us proposem, però algunes:

• Animar els infants	• Tranquil·litat
• Tocar de peus a terra	• Dedicació
• Saber delegar	• Fermesa en les decisions preses
• Molta implicació en el projecte	• Posar els límits ben clars
• Treballar amb constància	• Creativitat
• Treballar discretament	• Seguretat en la tasca a fer
• Valorar les opinions dels altres	• Reflexionar sobre la feina educativa
• Dedicar temps a l'organització	• Dedicar temps a la formació
• No creure's imprescindible	
• Implicació en la Parròquia/escola...	

Un cop fet tot l'exercici estaria bé que es pensés quin tipus de formació necessitaria realitzar cadascú per poder millorar les seves habilitats.

Material

- Bolígrafs
- Targetes-productes-regal

Temps

- 30 minuts

Paper del Dinamitzador/a

- Explicar la dinàmica
- Muntar la botigueta amb els productes corresponents
- Tenir una proposta feta per si el grup es bloqueja

Feines Prèvies

- Fotocopiar i retallar productes "en blanc" per ser omplerts durant la dinàmica
- Muntar la botigueta amb els productes corresponents
- Tenir una proposta feta per si el grup es bloqueja

Avaluació

Per valorar la dinàmica hauriem d'observar els següents aspectes:

- Grau de participació de tots els monitors/es
- Rapidesa de cada participant en la resolució de l'exercici
- Si s'ha estat capaç d'arribar a establir algun tipus de formació per millorar les habilitats de cadascú

Reciclar

autora: Eli Carrasco

Reciclar:

- Reciclar: transformar un material per a ésser reutilitzat, no necessàriament en la seva forma original. (Gran diccionari de la llengua catalana)

Aquesta és la definició del terme reciclar segons el gran diccionari de la llengua catalana. L'equip de monitors/es segur que necessita d'un procés de reciclatge. Proponem la realització del test adjunt per poder iniciar un camí de reflexió sobre quins punts o aspectes necessita formar-se i així ésser reutilitzat.

Objectius

- Reflexionar sobre l'aprofitament dels recursos humans pel funcionament i creixement del centre.

Desenvolupament

- S'entrega a cada participant el test de reciclatge. Cadascú fa el seu test i després es posa en comú el resultat obtingut.

Material

- Bolígrafs
- Una còpia del test de reciclatge per participant

Temps

- 5 minuts

Paper del Dinamitzador/a

- Explicar la dinàmica
- Moderar la posada en comú

Feines Prèvies

- Fer còpies del test de reciclatges

Avaluació

- Grau de participació en la dinàmica
- Grau de coincidència entre la proposta de formació que fa el test i les opinions d'un mateix i dels companys/es

Test de Reciclatge

1. La notificació d'activitat que cal presentar a la Secretaria General de Joventut, cal presentar-la amb:

- a) 1 mes d'antelació
- b) 20 dies per endavant
- c) 1 setmana abans de la realització
- d) ns/nc

2. És indispensable que una factura contingui:

- a) NIF
- b) CIF
- c) Telèfon
- d) Ns/nc

3. Una còpia compulsada és:

- a) Una (foto)còpia amb un segell conforme s'ha revisat l'original
- b) Una (foto)còpia de l'original que ha estat segellat
- c) Una (foto)còpia de l'original amb la signatura de la secretària o secretari
- d) Ns/nc

4. En demanar una subvenció, el pressupost :

- a) Ha de ser deficitari en la quantitat que es sol·licita de ser subvencionada
- b) Ha d'incloure un ingrés de la quantitat que es demana i que quadri a 0.
- c) Ha de tenir superàvit
- d) Ns/nc

5. Quan es planifica l'activitat d'estiu, el primer que cal plantejar-se és:

- a) El centre d'interès
- b) Els objectius
- c) Les necessitats dels participants
- d) Ns/nc

6. Els mitjans educatius que permeten l'assoliment dels objectius plantejats són:

- a) Els jocs, les excursions, els tallers, les cançons i els contes
- b) Les joguines, els monitors/es, els animals i plantes
- c) Les activitats, el medi, el grup, el quotidià, el monitor/a
- d) Ns/nc

7. Per avaluar bé una activitat cal valorar:

- a) Si els infants s'ho han passat bé i no hi ha hagut cap imprevist
- b) L'assoliment dels objectius, l'adequació dels mitjans i l'organització
- c) L'organització, el grau de diversió i participació tant dels infants com dels monitors/es
- d) Ns/nc

8. En el darrer curs heu repetit un joc:

- a) Cap vegada
- b) Entre una i 3 vegades
- c) Més de 4 vegades
- d) No ho recordo

9. Els centres d'interès de les 3 darreres activitats d'estiu han estat:

- a) algun d'ells la repetició, amb petits ajustaments, d'anys anteriors
- b) què és un centre d'interès?
- c) tots inventats de nou
- d) no fem servir centres d'interès

10. Les activitats del centre majoritàriament...

- a) les inventen els monitors/es del centre
- b) són activitats que els monitors/es van realitzar quan eren nens/es del centre
- c) són triades de llibres, ESTRIS, webs...
- d) són apreses en diades de tècniques o bé en activitats conjuntes realitzades amb altres centres i/o monitors/es

11. Quan un company/a del grup no realitza totes les funcions assignades en el termini establert, de forma continuada...

- a) aguanto fins que esclato i li "llenço un moc"
- b) aguanto i quan no puc més li dic al responsable del centre
- c) parlo amb ell/a intentant comprendre'l i ajudant-lo a trobar una sortida favorable a la situació
- d) no m'hi fico per no sortir "escaldat"

12. A les trobades, hi participo...

- a) en totes, generalment
- b) només en les de l'esplai; en les de la parròquia/escola generalment no
- c) en cap
- d) en algunes

13. Quan hi ha una reunió, es coneix l'ordre del dia amb antelació:

- a) sempre
- b) mai
- c) de vegades
- d) no tinc prou clar què és això d'ordre del dia

14. L'atenció a les mares i pares...

- a) la deixo pels monitors/es amb més experiència
- b) és feina del responsable de grup
- c) crec que és fonamental, de manera que sempre que puc i cal hi parlo
- d) no la veig necessària

15. Quan un infant em fa una pregunta compromesa sobre la meua vida privada ...

- a) em faig el sord / li retorno la pregunta
- b) "no n'has de fer res, és la meua vida privada" li dic
- c) li dius la veritat malgrat les conseqüències no siguin les millors
- d) respon en funció de l'ideari del centre i valorant l'educativitat de la resposta

16. Generalment, l'organització del centre és:

- a) per comissions
- b) cadascú té una responsabilitat de la qual ha de rendir comptes
- c) "entre tots i totes ho fem tot" (i al final alguns no fan res i d'altres es sobrecarreguen)
- d) les respostes a i b

17. L'armari / sala de material acostuma a estar...

- a) endreçat i polit
- b) no hi ha mai res al seu lloc
- c) de tant en tant necessita una revisió
- d) no tenim armari/sala de material

18. A les sortides i activitats extraordinàries els hi posem data ...

- a) a mesura que va avançant el curs i el/la responsable ho diu
- b) amb un mes i mig aproximadament, però ens acabem amollant a la disponibilitat de les cases de colònies que encara no estan ocupades
- c) a principi de curs
- d) a l'inici de cada trimestre

PERFILS:

De 54 a 36 punts

Tens bons coneixements, habilitats i forma de treballar. El teu domini de la gestió i organització d'un centre, com el savoir faire a nivell de planificació educativa i relacions humanes, et converteixen una peça clau pel centre. Ets un bon mirall pels teus companys i companyes, però cal mantenir-se en forma i no baixar la guàrdia. Trobar moments per compartir amb altres monitors i monitores pot ser un bon exercici de manteniment. Felicitats, gràcies per la teva feina i ...a continuar!!

De 35 a 18 punts

Vas per bon camí. La il·lusió, l'interès i el desig d'una feina ben feta són fonamentals per portar a bon terme aquest compromís amb l'educació en el lleure que has pres. Cal aprofitar les trobades amb altres monitors i monitores, les reunions, l'exemple dels monitors i monitores amb més experiència, els coneixements dels exmonitors/es ... i sobre tot dedicar temps a llegir, navegar, participar en cursos, tallers i jornades de temàtica educativa.

Menys de 18 punts

El món de l'educació en el lleure t'espera. El curs per a l'obtenció del títol de monitor/a d'activitats de lleure infantil i juvenil és una bona proposta per començar a entrar en aquest món màgic de l'educació en el lleure. Diverses escoles de formació n'ofereixen durant tot l'any, en períodes de vacances, en caps de setmana... És un bon moment per conèixer gent i per aprendre tot jugant. És important tenir una actitud "esponja" d'observar els companys i companyes del centre, així com a l'equip directiu. El consiliari i el o la responsable són persones amb gran capacitat que segur que estaran contents de poder-te fer un cop de mà en aquest procés de creixement; aprofita'ls!
...Desenes de nens i nenes estan esperant que juguis amb ells i els ajudis a créixer. T'hi apuntes? Benvingut al món màgic de l'esplai.

PUNTUACIONS:

Preguntes	A	B	C	D
1	2	3	1	0
2	2	3	1	0
3	3	2	1	0
4	2	3	1	0
5	1	2	3	0
6	2	1	3	0
7	1	3	2	0
8	2	3	1	0
9	2	0	3	1
10	1	0	2	3
11	2	1	3	0
12	3	2	0	1
13	3	1	2	0
14	2	1	3	0
15	1	0	2	3
16	2	1	0	3
17	3	1	2	0
18	1	0	3	2

TOTAL

Necessitats de formació

Si has tret puntuació alta en les qüestions...

1, 2, 3 i 4 : ets un bon coneixedor dels temes de gestió d'entitats de lleure. Potser podries especialitzar-te en aquest àmbit i seguir reforçant les altres àrees.

5, 6 i 7: La planificació educativa és el teu punt fort. Felicitats, doncs és fonamental dominar aquesta àrea per poder fer del lleure un temps amb sentit realment educatiu.

8, 9 i 10 : Un 10 a la creativitat! El centre on col·labores valora l'originalitat, la imaginació, la innovació... Sí senyor! Això dona qualitat i prestigi. Alerta però a badar i quedar-se enrera. Cada generació d'infants i joves demana coses diferents, la qual cosa comporta mantenir viu aquest esperit d'exploració i innovació.

11,12,13,14 i 15: Quin món el de les relacions humanes... Cadascú té el seu caràcter i saber com i quan dir les coses no és pas fàcil. Dominar aquesta àrea fa que et guanyis autoritat i a més a més et dota per a càrrecs de liderat. Aprofita aquesta habilitat i troba moments per reforçar els altres àmbits (gestió i organització, planificació i creativitat). El camí cap a noves responsabilitats ja està començant.

16, 17 i 18: Sembla que l'organització d'un centre de lleure és quelcom que coneixes. No val confiar-se donat que a mesura que el centre creix o pateix alguna modificació, l'organització també. Aquest és un camp que demana de formació constant. Val la pena, però seguir enfortint les altres àrees que estan més fluïxes.

Orientacions per treballar amb infants i joves

I què hi diu Déu, del Compromís ?

autora: Eli Carrasco

Cristianisme

✚ El servei té la seva font i inspiració en el servei de Jesús.

Mt 20, 28

Mc 10, 45

Lc 22, 27

✚ És signe del deixeble autèntic, l'actitud essencial del cristià.

Mt 20, 26 ss

Mt 23, 8-11

Mc 9, 35

Mc 10,42-45

Lc 22, 22-27

Jo 13, 12-17

1Te 2, 3-12

✚ El servei cristià és fruit de l'amor.

Rm 9, 3

Rm 12,13

Ga 5, 13

1Tm 5, 9-10

Hb 13, 12

1 P 4, 9-10

✚ La seva realització plena és la donació de la vida pels altres.

Mc 9, 35

Mc 10, 44

Lc 22, 26

Jo 12, 15 ss

Judaisme

Els jueus, per la seva fe, es comprometen a complir els 613 preceptes recollits en el Deuteronomi. El judaisme, però, considera els manaments com unes regles bàsiques que tothom ha de complir per ser feliç ell mateix i els altres.

1 Déu va donar al poble d'Israel aquests manaments:

2 -Jo sóc el Senyor, el teu Déu, qui t'ha fet sortir del país d'Egipte, la terra on eres esclau.

3 "No tinguis cap altre déu fora de mi.

4 "No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge del que hi ha dalt al cel, aquí a baix a la terra o en les aigües d'aquí a baix.

5 No els adoris ni els donis culte, perquè jo, el Senyor, el teu Déu, sóc el Déu-gelós: demano comptes als fills de les culpes dels pares fins a la tercera i la quarta generació dels qui no m'estimen.

6 Però, per als qui m'estimen i guarden els meus preceptes, mantinc el meu amor durant un miler de generacions.

7 "No juris en fals pel nom del Senyor, el teu Déu, perquè jo, el Senyor, no tinc per innocent el qui jura en fals pel meu nom.

8 "Recorda't de consagrar-me el repòs del dissabte.

9 Tens sis dies per treballar i fer totes les feines que calgui,

10 però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No facis cap treball ni tu, ni el teu fill, ni la teva filla, ni el teu esclau, ni la teva esclava, ni cap dels teus animals, ni l'immigrant que resideix a la teva ciutat.

11 Perquè en sis dies el Senyor va fer el cel, la terra, el mar i tot el que s'hi mou, però el dia setè va reposar: per això el Senyor ha beneït el dissabte i l'ha consagrat.

12 "Honra el pare i la mare. Així tindràs llarga vida en el país que et dona el Senyor, el teu Déu.

13 "No matis.

14 "No cometis adulteri.

15 "No robis.

16 "No acuis ningú falsament.

17 "No desitgis la casa d'un altre. No desitgis la seva dona, ni el seu esclau, ni la seva esclava, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res del que li pertany.

Ex 20, 1-17

www.bibliacat.aztecaonline.net www.serjudio.com

La piedad no estriba en que volváis vuestro rostro hacia el Oriente o hacia el Occidente, sino en creer en Alá y en el último Día, en los ángeles, en la Escritura y en los profetas, en dar de la hacienda, por mucho amor que se le tenga, a los parientes, huérfanos, necesitados, viajeros, mendigos y esclavos, en hacer la azalá y dar el azaque*, en cumplir

con los compromisos contraidos, en ser pacientes en el infortunio, en la aflicción y en tiempo de peligro. ¡Ésos son los hombres sinceros, ésos los temerosos de Alá!

Sura 2, vers 177 (l'Alcorà)

***Azaque: Donatiu per als necessitats.**

www.intratext.com/X/ESI0024.htm

Per pensar...

- * Quins punts trobem en comú amb els textos de les diferents tradicions?
- * Aquests textos foren revelats fa centenars d'anys. Si Déu es revelés avui, a quins compromisos cridaria?
- * Segons els textos sagrats, com ha de ser una persona compromesa? O què ha de fer?
- * Fes un llistat de persones que consideris que són realment compromeses, i digues amb què o qui s'han compromès. Poden ser anònimes o conegudes.
- * Has tingut mai experiència de "compromís"?
- * Què diu la teva confessió religiosa sobre el "compromís" o el "servei"?
- * Amb quines coses et sents compromès/a?
- * Què et porta a prendre aquests compromisos?

Si vols meditar...

Aabans de res, fes silenci (també pots posar una música relaxant i molt fluixeta i llum indirecta). Concentra't en la respiració.

Seu en una postura còmoda: esquena recta, braços estesos i colzes rectes.

Si vols, pots anar repetint el mantra: "Ong namo guru dev namo".

Mentre repeteixes el mantra o estàs en silenci, pendent de la respiració, pressiona alternativament cada dit amb el dit gros, de manera que de tant prémer la punta del dit gros, en deixar de fer pressió, quedi blanca.

Mentre prems els dits també pots dir les síl·labes següents:

SA: Pressiones l'índex amb el polze (saviesa)

IA: Cor i polze (paciència)

NA: Anular i polze (energia)

MA: Petit i polze (comunicació)

En cada so i moviment, concentra't i sent com una energia entra per la coroneta i surt pel tercer uill (espai entre els dos ulls). Aquesta energia segueix un recorregut en forma d'L i fa la connexió entre la glàndula pineal i la pituitària.

Aquesta meditació fa servir els sons primaris i bàsics, i representa un cicle complet:

SA: Infinitat, cosmos, totalitat

IA: Vida, existència, creativitat

NA: Destrucció, mort

MA: Regeneració, renaixement

Aquesta meditació consta de tres tipus de to o veus. Es comença amb veu normal durant 3 minuts, després durant 3 minuts en veu baixa, com un xiuxiueig, i 3 minuts en silenci. Després es fa en sentit contrari.

Practicar aquesta meditació/exercici de ioga porta un equilibri mental i carrega d'energia positiva. Amb la pressió dels dits s'alternen les polaritats elèctriques, atès que l'índex i l'anular tenen polaritat negativa elèctrica en relació amb els altres dits.

Si vols fer contemplació...

Troba una postura còmoda, tanca els ulls. Se't convida a guardar silenci. Intenta, en primer lloc, fer silenci, el silenci més total, tant de cor com de ment. Si tens dificultats, posa una música relaxant ambiental i en la mesura del possible enfosqueix l'espai on ets.

El següent exercici és una fantasia simbòlica:

"S'ha encarregat a un escultor que faci una escultura teva. L'estàtua ja està llesta i tu passes per taller de l'escultor per fer-li una ullada abans que aparegui al públic. L'escultor et dona la clau del lloc on es troba guardada l'estàtua. Pots, d'aquesta manera, contemplar-la sense que ningú et molesti i examinar-la durant tot el temps que et vingui de gust.

Obres la porta... El taller està a les fosques... Allà al mig, s'aixeca la teva escultura, coberta amb un llençol... T'apropes a ella i enretires el llençol.

Fas unes passes enrera i la contemples. Quina és la teva primera impressió?... Et sents satisfet o descontent?... Observa tots els detalls de la teva estàtua... El seu tamany... els materials amb els quals ha estat feta... Dóna voltes al seu voltant... mira-la apropa't i fixa't en els detalls... Toca-la... observa si és suau o tosca... freda o calenta al tacte... Quina és la part de l'estàtua que més t'agrada?... Quina et desagrada?...

Digues-li alguna cosa... què et respon?... què li dius tu seguidament?... Continua parlant mentre l'estàtua o tu tingueu alguna cosa a dir...

Ara converteix-te en estàtua... Et ve de gust ser una estàtua?... Quin tipus d'existència portes com a estàtua?...

Imagina ara que, mentre ets estàtua, entra Jesús al taller... Què veu en tu?... Què sents mentre Ell et mira? Què et diu? Què li respons?... Continua el diàleg mentre Jesús o tu tingueu alguna cosa a dir... Passada una estona Jesús marxa... Ara, torna de nou a ser tu i mira de nou l'estàtua... S'ha produït algun canvi en l'estàtua?... Ha canviat alguna cosa en tu o en els teus sentiments?...

Ara, acomiada't de l'estàtua... un minut i després obre els ulls"

Les fantasies o imaginacions, així com els somnis, són instruments útils per aprendre sobre un mateix donat que en elles projectes el teu veritable ser. Per aquesta raó, quan comparteixes les teves fantasies amb algú o amb un grup estàs, probablement, revelant quelcom més íntim sobre tu mateix que si manifestessis secrets profunds que guardes zelosament per a tu sol.

Les fantasies no es limiten a projectar allò que penses de tu mateix. D'alguna forma misteriosa aconsegueixen canviar-te! De vegades surts d'una fantasia adonant-te que has canviat... no saps exactament com ni per què, però el canvi s'ha produït... És possible que en la fantasia proposada notis que ha canviat la teva relació amb Déu, que s'ha aprofundit, malgrat siguis incapaç d'explicar com i perquè.

No et donis per satisfet amb viure aquestes fantasies només un sol cop. Si vols extreure tota la utilitat que amaguen, hauràs de repetir-la amb freqüència.

Per tant, dóna ales al teu instint creatiu i inventa les teves pròpies fantasies simbòliques.

Si vols pregar...

Si jo parlés un llenguatge atractiu per a la mainada,
si les meves paraules els engresquessin,
però no els estimés,
seria fals amb mi mateix i amb ells.

Si tingués el do de la simpatia,
i trobés mil maneres de fer-los feliços,
però no els estimés,
no em serviria de res.

Si els repartís totes les meves coses,
però no els estimés,
em trobaria més buit que mai.

Si posés al seu servei totes les qualitats que puguin tenir,
però no els estimés, els estaria enganyant.

Començo a estimar la mainada
quan no els considero inferiors;
quan no busco el meu profit ni el meu prestigi;
quan no els vull fer iguals a mi;
quan no sóc un obstacle perquè puguin viure com a infants.

Els començo a estimar
en la mesura que sé descobrir i valorar les seves qualitats;
en la mesura que, sense amagar-los els entrebancs de la vida,
els faig descobrir tot el que hi ha de bo;
en la mesura que descobreixo en ells
el veritable rostre de Déu.

Posem-nos Objectius

autora: Eli Carrasco

Objectius

- Elaborar els objectius del curs o de l'activitat d'estiu

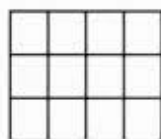
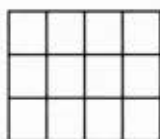
Material

- Targetes de verbs i targetes de complements
- Blue tack

Desenvolupament

La dinàmica segueix l'estructura del joc del MEMORY. Posarem sobre la taula ordenades en quadrícula i cap per avall les targetes de verbs (vermell) i al costat, de la mateixa manera les de complements.

Un participant haurà de girar una tarjeta de verbs i una de complements; si encaixen formant un possible objectiu cal enganxar-lo amb bluetack a la paret sota el quadrant que es consideri adient, aclarint si consideren que és un objectiu general o més aviat concret.

Personal Interpersonal Intel·lectual Social Ambiental Transcendent

A més a més, cada monitor/a l'escriurà en la fitxa corresponent de la seva llibreta de treball.

És recomanable plantejar-se un màxim de 4 objectius per àmbit i grup. Cal proposar objectius per a totes les edats i àmbits sense descurar-ne cap.

Temps

- Mínim 1h

Paper del Dinamitzador/a

- Tenir el material preparat
- Moderar els torns de cada participant
- Donar idees
- Vetllar per que s'elaborin objectius de tots els àmbits i per a totes les edats, tant els generals com els concrets.
- Vetllar per que tota l'organització es centri en l'assoliment dels objectius proposats

Feines Prèvies

- Preparar les targetes de verbs i complements
- Portar fotocòpies de graelles per omplir amb els objectius generals i concrets per cada monitor/a. En cas que aquests tinguin la llibreta de treball del monitor/a aquestes graelles ja hi són incloses.

Avaluació

Els punts a observar per valorar l'assoliment dels objectius de la dinàmica són:

- S'han omplert totes les graelles?
- Participació activa de tots els monitors/es
- Grau de creativitat

OBJECTIUS GENERALS: Grup _____

Personal	Interpersonal	Intel·lectual	Social	Ambiental	Transcendent

OBJECTIUS CONCRETS: Grup _____

Ambit: Objectius generals	Concret 1	Concret 2	Concret 3	Concret 4

Conèixer	Entendre	Descobrir	Adonar-se	Responsabilitzar-se
Acceptar	Assumir	Prendre consciència de	Reconèixer	Saber
Tenir	Valorar	Estar	Ser	Participar
Comunicar	Obrir-se	Crear	Complir	Manifestar
Ser crític	Ser sensible	Contemplar	Lluitar	Denunciar
Mostrar	Mostrar-se	Perdonar	Estar disposat a	Tenir desenvolupat/da
Donar importància	Fer-se propi	Coordinar	Estimar	Respectar
Sentir	Sentir-se	Identificar	Relacionar-se	Preguntar-se

la natura	costums i festes del país	Recursos naturals	tal com s'és	Problemàtica cultural, social i política del país
La pròpia escala de valors	Les pròpies limitacions	En les activitats del barri/ poble	Els sentiments personals	Amb tots els companys/es
Sentit de les coses	Trets principals de la pròpia cultura	La psicomotricitat fina	Les normes establertes	Les pròpies opinions
Existència de Déu	Missatge de Jesús	La figura de la Mare de Déu	Activitats de la paròquia/escola...	Creativitat / creatiu/va
Dialogar / diàleg	Les /unes normes			

Què puc fer?

Elaborat per Sira: CE Mainada, Txus:Pequefesta, Ester:L'amistat, Xavi: Jordi Turull, Carles:Zona 3 del curs de directors/es-MCEC 2004

Objectius

- Descobrir què esperen de cada monitor/a els altres companys i companyes i el centre
- Cohesionar l'equip de monitors/es

Temps

- 1 hora

Desenvolupament

A la sala on es realitzarà la dinàmica hi haurà penjat un paper d'embalar dividit en dos. En una de les divisions hi haurà dibuixat un sol i en l'altre un núvol amb pluja (o una cara somrient i una de trista).

Entre tots i totes es van apuntant a l'apartat del sol els punts forts, les tasques que es realitzen al centre i que es resolen amb èxit i qualitat, i en l'apartat del núvol, aquelles que s'haurien de portar a terme i no es fan i les que es realitzen però no del tot prou bé.

Un cop s'ha apuntat en cada apartat tot el que s'ha dit, s'assignarà a cada monitor/a un tipus de gomet. Es farà un ronda on cadascú exposarà en quines de les tasques creu que pot col·laborar, enganxant-hi el gomet que el representa al costat de cada tasca escollida. És important remarcar que es tracta de proposar en què un es veu amb capacitat, amb aptituds per col·laborar, i no centrar-se en el que ja s'està fent. Si hi ha la possibilitat, en comptes de gomets es pot fer amb còpies de fotografies tipus DNI de cada monitor/a.

Seguidament es fa una segona ronda, on tothom fa la seva proposta de quines tasques creu que podria fer cadascú dels seus companys/es.

Quan ja s'han fet tots aquests passos, s'obrirà un debat de com resoldre el fet de totes les tasques que han quedat sense cobrir (proposant formació, demanant ajut a d'altres persones...)

Material

- Paper d'embalar
- Colors o rotuladors, bolígrafs (1 per persona)
- Bluetack i/o xinxetes
- Gomets de diferents formes i colors o bé diverses còpies de les cares dels participants.

Paper del Dinamitzador/a

- Explicar la dinàmica
- Moderar els debats
- Animar a assignar tasques noves als companys/es
- Tenir el material preparat

Tasques Prèvies

- Fer el cartell amb els símbols
- El dinamitzador/a hauria de portar una proposta feta per si el grup s'estanca hi pugui aportar idees i trencar el bloqueig.

Avaluació

Per avaluar l'exercici s'hauran de tenir en compte els següents aspectes:

- Participació activa de tothom
- Si s'han arribat a unes conclusions, a un consens
- Descobrir alguna habilitat nova d'algu
- Cal però una revisió constant de l'acompliment dels acords i tasques.

Reduir

Objectius

- Reflexionar sobre l'aprofitament dels recursos humans pel funcionament i creixement del centre.

Paper del Dinamitzador/a

- Explicar la dinàmica
- Tenir el material preparat
- Anar participant en els moments en què el grup es bloqueja
- Moderar els torns
- Provocar reflexions personals i de grup

Desenvolupament

No es tracta de reduir el nombre de persones que poden participar, comprometre's amb el projecte esplai, al contrari, quan més serem més riurem. Es tracta de pensar com podem organitzar-nos durant el curs de manera que reduïm el temps necessari per a realitzar cada tasca, o reduir algunes actituds que només fan que obstaculitzar la feina.

Cal que cada monitor/a agafi una R i escrigui dins d'ella, quines són les actituds personals que hauria de reduir per millorar la seva tasca; i en una altra part de la lletra, escriure aquelles "coses" que el centre podria reduir i així funcionaria millor. Es tracta de ser realista, honest/a i fer una crítica constructiva a partir de la qual hauríem d'establir un debat i organitzar el curs.

Si ho preferiu, en comptes que cada monitor/a faci el seu treball de forma personal en la seva R, podeu fer-ho directament en comú fent una gran R en un paper d'embalar i que cada monitor/a vagi fent la seva aportació en veu alta.

Material

- Bolígrafs
- una R per participant o bé una gran R de paper d'embalar

Temps

- Mínim 1h. Si la fem completa, però es pot seqüenciar en diferents sessions

Feines Prèvies

- Tenir les R fotocopiades i retallades o fet el poster de paper d'embalar
- Portar una proposta feta per si cal exposar-la en moments de bloqueig del grup

Avaluació

Els ítems d'avaluació que cal controlar són:

- Participació oberta de tots els membres del grup
- La gran quantitat de propostes fetes
- Establiment d'accions concretes per millorar la situació

Reutilitzar

Objectius

- Reflexionar sobre l'aprofitament dels recursos humans pel funcionament i creixement del centre

Material

- Bolígrafs
- una R per participant o bé una gran R de paper d'embalar

Avaluació

Per valorar l'assoliment dels objectius de la dinàmica cal tenir en compte els següents ítems d'avaluació:

- Nombre de persones proposades
- Participació activa de tots els membres
- A llarg termini, si s'ha fet ús del llistat o ha quedat guardat entre papers

Paper del Dinamitzador/a

- Moderar els torns de paraula
- Donar idees
- Registrar a la graella les propostes fetes
- Passar la graella omplerta a secretaria i al responsable o equip directiu

Temps

- Mínim 1h.

Feines Prèvies

- Tenir una graella en blanc per anar omplint
- Tenir pensades algunes idees per si el grup en algun moment es bloqueja

Aquesta dinàmica aplica la llei ecològica de les tres R a l'aprofitament dels recursos humans en el centre de lleure.

La llei ecològica de les 3 R, persegueix respectar el medi ambient, no destruir-lo, no explotar-lo en excés, "no cremar-lo"... A més a més de ser una llei ecològica és també una llei econòmica doncs es tracta d'aprofitar bé els recursos, de no provocar una despesa innecessària, i si és possible fins i tot crear estalvi per a futures accions-generacions.

Aquesta reflexió mateixa cal aplicar-la a "l'ús" dels recursos humans als centres.

Tot centre hauria, en organitzar-se de plantejar-se de seguir la llei eco-lògica-nòmica. Proposem una petita activitat per ajudar als centres a reflexionar sobre l'aplicació d'aquesta llei a la seva realitat concreta.

Sovint oblidem que hi ha moltes persones que han passat pel centre o que compten amb una formació i experiència (mares, pares, exmonitors/es, antics nens i nenes de l'esplai, mossén, seminaristes, etc... i altres "espècies") que ens pot ser molt útil per al funcionament del centre.

Seguint la idea de reutilitzar, s'agafa la R que s'ha fet servir a l'apartat Reduir, i per l'altra cara es registra el buidat d'una bateria de "VIPs" (very important people) que es farà en veu alta.

En aquesta bateria cal que tot els participants en la reunió vagin dient el nom de gent que coneixen o institucions interessants i quines habilitats o formació tenen que ens podria ser útil. No es tracta de pensar en gent que tingui molta disponibilitat de temps, doncs hi ha diferents formes de col·laboració, ni pensar només en persones aptes per al contacte directe amb els infants, perquè **hi ha tasques a fer que no demanen contacte directe amb els menuts i menudes.**

Aquí alguns dels temes que poden ser d'interès:

- Activitats a la natura (per fer amb els infants o joves o bé per formar els monitors/es)
- Gestions econòmiques
- Portar documentacions a alguna institució
- Fotografia
- Activitats puntuals per als infants/joves
- Gestions informàtiques
- Recolzament i formació a l'equip de monitors/es
- Etc...

Caldria que el secretari/a registrés la bateria per poder planificar i organitzar bé el curs.

Nom i cognoms	Habilitats/Formació	Per contactar...	Intervenció amb... Infants (I)			
			Joves (J)	Monitors/es (M)	Gestions (G)	
1.			I	J	M	G
2.			I	J	M	G
3.			I	J	M	G
4.			I	J	M	G
5.			I	J	M	G
6.			I	J	M	G
7.			I	J	M	G
8.			I	J	M	G
9.			I	J	M	G
10.			I	J	M	G

Repartim-nos el treball

autora: Sira, del C.E Mainada de Sta. Coloma de Gramanet

Objectius

- responsabilitzar-se de les tasques adquirides o adjudicades
- conscienciar-se de la importància de realitzar les tasques en les que hom es compromet

Desenvolupament

En entrar a la sala trobarem un mural de paper d'embalar amb targetes enganxades amb "Blue tac" o similar amb tot de tasques a realitzar de dins i fora de l'espai, d'un dia d'espai o un dia abans de marxar de colònies (a elecció del dinamitzador -tractar el tema de manera més directa o indirecta) i el temps necessari per a fer cadascuna.

Ex:

Indreçar material (2hores)

Preparar centre d'interés (3hores)

A cada monitor se li donarà un horari en blanc de nou del matí a nou de la nit del qual haurà d'omplir amb les targetes enganxades al mural. El càlcul ha de fer-se perquè cada monitor pugui omplir vuit hores, quedant-ne quatre de lliure disposició.

L'equip de monitors haurà de repartir-se les tasques i posteriorment cada monitor explicarà la utilització del seu temps lliure.

Després se'ls posarà en situació tot explicant-los que el dinamitzador ha de marxar a les deu del matí i no tornarà fins al vespre i que les tasques que se li havien assignat a ell s'han de tornar a repartir.

Per acabar, es demanarà quins sentiments i sensacions els ha produït la dinàmica i la seva realització i s'encararà la reflexió cap a la responsabilitat i la importància de realitzar les pròpies tasques.

Paper del Dinamitzador/a

- El dinamitzador prepara la dinàmica. També guia i controla la mateixa i la reflexió posterior.

Material

- paper d'embalar
- fulls d'horaris en blanc (tants com monitors participin en la dinàmica)
- "blue tac", cel·lo o similar
- targetes amb les tasques a realitzar i el nombre d'hores emprades en fer-les.

Temps

- 30-40 minuts aproximadament..

Feines Prèvies

- Realitzar el mural amb les targetes
- Fotocopiar els horaris tants com monitors participin en la dinàmica

Avaluació

En aquesta dinàmica hauria de valorar-se els següents ítems:

- nivell de participació (activa) de tots els membres de l'equip de monitors.
- Si es tracta d'una reflexió col·lectiva
- Si s'arriba o no a un consens grupal

El compromís és un valor, o fins i tot podríem dir, una conducta, lligada al desenvolupament moral de l'ésser humà. En funció de l'etapa evolutiva en què s'estigui a nivell moral, el grau de compromís personal i social, així com les motivacions al compromís variarà. Kohlberg, fou un psicòleg nord-americà del segle XX, que reflexionà entorn el procés de desenvolupament moral de l'ésser humà. Oferim tot seguit un resum de la seva proposta amb la intenció d'ajudar a situar en quin procés es troben els infants, joves i monitors/es del centre i poder proposar així estratègies de millora.

EL DESENVOLUPAMENT MORAL (Kohlberg)

Extret de:

www.xtec.es/~lvallmaj/passeig/kohlberg.htm

El psicòleg Kohlberg considera que el desenvolupament moral d'una persona passa per **tres grans nivells** -el Preconvencional, el Convencional i el Postconvencional- cadascun dels quals conté dos estadis o etapes. En total **sis estadis** de maduresa creixent i amb raonaments morals diferents.

El nivell **Preconvencional** és un nivell en el qual les normes són una **realitat externa** que es respecten només atenent les conseqüències (premi o càstig) o el poder dels qui les estableixen. No s'ha entès, encara, que les normes socials són convencions per un bon funcionament de la societat. Aquest nivell integra els dos següents estadis

Estadi 1. Obediència i por al càstig

L'estadi en el qual es respecten les normes **per obediència i per por al càstig**. No hi ha autonomia sinó **heteronomia**: agents externs determinen què s'ha de fer i què no. És l'estadi propi de la infància, però hi ha adults que segueixen tota la seva vida en aquest estadi: així el delinqüent que només la por el frena.

Estadi 2: Afavorir els propis interessos

L'estadi en el qual s'assumeixen les normes **si afavoreixen els propis interessos**.

L'individu té per objectiu fer allò que satisfà els seus interessos, considerant correcte que els altres també persegueixin els seus. Les normes són com les regles dels jocs: **es compleixen per egoisme**. Es compren que si un no les compleix, no el deixaran jugar. És un estadi propi del nen i de les persones adultes que afirmem: "et respecto si em respectes", "fes el que vulguis mentre no em molestis".

Nivell Convencional

En aquest nivell, les persones **viuen identificades amb el grup**; es vol respondre favorablement a les expectatives que els altres tenen de nosaltres. S'identifica com a bo o dolent **allò que la societat** així ho considera. Aquest nivell integra l'estadi 3 i l'estadi 4.

Estadi 3: Expectatives interpersonals

En aquest estadi les expectatives dels que ens envolten ocupen el lloc de la por al càstig i dels propis interessos. Ens mou el desig d'agradar, de ser acceptats i estimats. Fer el correcte significa **complir les expectatives de les persones properes a un mateix**. És un estadi que es dona en l'adolescència però són molts els adults que s'hi queden. Són gent que volen fer-se estimar, però que es deixen portar pels altres: els valors del grup, les modes, el que diuen els mitjans de comunicació.

Estadi 4. Normes socials establertes

És l'estadi en el qual l'individu és lleial a les institucions socials vigents; per ell, fer el correcte és **complir les normes socialment establertes per a proporcionar un bé comú**. Aquí comença l'autonomia moral: es compleixen les normes per responsabilitat. Es té consciència dels interessos generals de la societat i aquests desperten un compromís personal. Constitueix l'edat adulta de la moral i s'hi sol arribar ben superada l'adolescència. Kohlberg considera que aquest és l'estadi en el qual es troba la majoria de la població.

Nivell Post convencional

És el nivell de comprensió i **acceptació dels principis morals generals** que inspiren les normes: els principis racionalment escollits pesen més que les normes. El componen l'estadi 5 i l'estadi 6.

Estadi 5: Dret prioritari i contracte social

És l'estadi de l'obertura al món. Es reconeix que a més de la pròpia família, grup i país, **tots els éssers humans tenen el dret a la vida i a la llibertat**, drets que estan **per damunt de totes les institucions socials o convencions**. L'obertura al món porta, en segon lloc, a reconèixer la relativitat de normes i valors, però s'assumeix que les **lleis legítimes són només aquelles obtingudes per consens o contracte social**. Ara bé, si una norma va contra la vida o la llibertat, s'imposa l'obligació moral de no acceptar-la i d'enfrontar-s'hi.

Estadi 6: Principis ètics universals

Es pren consciència que hi ha **principis ètics universals** que s'han de seguir i tenen **prioritat** sobre les obligacions legals i institucionals convencionals. S'obra d'acord amb aquests principis perquè, com a ésser racional, se n'ha captat la validesa i hom se sent compromès a seguir-los. En aquest estadi **impera la regla d'or de la moralitat**: "fer a l'altre el que vull per a mi". I hom té el **coratge d'enfrontar-se a les lleis que atempten** als principis ètics universals com el de la dignitat humana o el de la igualtat. És l'estadi moral suprem, el de Gandhi, de Martin Luther King i el de totes les persones que viuen profundament la moralitat.

PAS PROGRESSIU PELS DIFERENTS ESTADIS

El desenvolupament moral es produeix sempre **passant progressivament pels diferents estadis**, sense cap mena de salt evolutiu, sense tornar enrera. És un desenvolupament - aquesta és una de les grans tesis que defensa Kohlberg - que va **lligat al desenvolupament psicològic** de la persona. Sense desenvolupament psicològic no hi ha desenvolupament moral. Un doble desenvolupament en paral·lel que no es exclusiu de les societats occidentals sinó que, atenent els resultats de l'aplicació de compromesos dilemes morals a persones de diferents llocs del planeta, conclou que són **esquemes de raonament universals**.

PETITS i PETITES

En el període que comprèn el segon cicle de l'educació infantil i el primer cicle de primària, els infants no tenen la capacitat per comprendre conceptes que no siguin palpables i concrets. No són capaços d'entendre conceptes abstractes és per això que haurem de treballar des de accions molt concretes i de curta durada.

És important ser conscient que allò realment important en aquesta etapa no és tant que l'infant es comprometi explícitament, sinó la transmissió d'uns models de comportament i unes actituds de compromís amb els altres i l'entorn que faran els monitors i monitores a través del seu exemple, activitats, sistema d'organització del quotidià, etc... Cal recordar que en aquest moment evolutiu no pensen en el futur o en el passat sinó que viuen centrats en el present i les motivacions que s'estan tenint en aquest moment puntual, present i concret.

Per això els **objectius** que proposem són:

1. Descobrir diferents pautes de comportament davant una situació.
2. Iniciar un procés d'elaboració de judicis morals de diferents situacions
3. Assumir compromisos concrets en el grup (respectar les normes, espais...)

Us presentem algunes propostes concretes per assolir aquests objectius:

1. Descobrir diferents pautes de comportament davant una situació.

Contes

Els contes i els jocs dramàtics són l'eina ideal per treballar aquest punt. Mitjançant faules, històries mitològiques, llegendes... podem mostrar models de conducta que orientin l'infant a comportar-se d'una manera determinada.

Us recomenem aquestes webs amb contes interessants i molt educatius:

www.xtec.es/recursos/cultura/contes/arreu/

www.terra.es/personal5/cpcacanto/Vivim_Plegats/contes.htm

www.pangea.org/~carlesc/contes/porta.htm

2. Iniciar un procés d'elaboració de judicis morals de diferents situacions

Diàleg sobre contes

Un cop hem representat, visualitzat, escoltat, dibuixat...el conte, és imprescindible iniciar un diàleg amb els infants. Algunes orientacions pel debat podrien ser les següents:

- Quin personatge us ha agradat més? O quin personatge t'agradaria ser? Per què?
- Quin personatge es comporta millor? Per què?
- I pitjor? Per què? (Evitem etiquetar i marcar rols referint-nos a personatges bons o dolents, doncs és important transmetre que les persones no som bones ni dolentes, sinó que realitzem accions bones o dolentes)
- Pensem una característica bona que tingui o acció que faci el personatge que no es comporta bé
- Ara una de negativa del personatge que es comporta millor
- Busquem una altra manera d'acabar el conte?
- Què hauria passat si

Els infants acostumen a reconèixer el bé amb la bellesa, de manera que quan parlen sobre coses bones fan servir conceptes estètics com: bonic, "guapo", "xuli"... i quan es refereixen al mal sovint utilitzen mots com: lleig, brut...

Els educadors/es hauríem d'evitar fer servir conceptes estètics per referir-nos a qüestions ètiques. No cal que li explicitem a l'infant que no digui bonic si en el fons vol dir bo, però sí que nosaltres hem de ser exemple tenint molta cura del vocabulari que fem servir, doncs darrere les paraules hi ha idees, sentiments i formes de concebre el món.

Assemblees: La rotllana

També podem ajudar-nos de les revisions, assemblees, valoracions de grup per assolir aquest objectiu. Al final del dia hem de trobar un moment per seure en rotllana i fer una valoració. No ha de ser molt llarga i hem d'evitar centrar-la en persones, ens hem de fixar en els fets.

Algunes preguntes que podem fer per ajudar a la reflexió:

- Quin joc us ha agradat més? Si demanem el per què és possible que no siguin capaços de donar resposta. La probabilitat que els hagi agradat tot és molt alta, cal ajudar-los a concretar fent-los recordar totes les activitats que hem fet.
- Mirem de trobar una cosa bona que hagi fet algú o algunes persones del grup
- I ara una cosa que algú hagi fet que no estigui bé
- Intentem de trobar relació del fet incorrecte comentat amb altres vivències passades, per forçar a recordar i descentrar el present, i...
- Demanem un compromís a no tornar-ho a fer

L'escala dels nens i nenes

Aquests petits-grans compromisos que es prenen en les assemblees s'haurien d'enregistrar en posters, amb dibuixos... penjant-los en la sala del grup per fer memòria. Per motivar-ho més, podríem fer una escala de pintor de paper d'embalar i enganxar-la en la paret. En cada esglaó podríem escriure o dibuixar el compromís del dia. Començaríem per l'esglaó que toca a terra, de manera que a mesura que avança el curs, anem pujant més amunt, anem creixent, fent-nos més grans i més responsables.

Aquestes revisions, assemblees també ens permetran anar assumint l'objectiu proposat a continuació.

3. Assumir compromisos concrets en el grup (respectar les normes, espais...)

Per assolir aquest objectiu comptem com a eina fonamental el quotidià del grup. El compromís per respectar les normes del grup ha de ser seriós, per aconseguir una bona convivència i per consolidar a poc a poc l'acompliment de petits compromisos/responsabilitats. És molt important que els infants experimentin la necessitat de respectar les normes del grup. Recordem que seguint el procés de desenvolupament moral de Kohlberg, els infants incorporen hàbits i normes per por al càstig. No es tracta de tenir els infants atemorits o castigats constantment però és un pas necessari per poder passar a d'altres etapes de desenvolupament moral. De manera que quan algun infant no respecta una norma, traspasa els límits, ha d'experimentar que passa "alguna cosa", ha d'assumir les conseqüències.

Cal recordar que en aquesta etapa els infants estan centrats en el present, les sensacions i motivacions de l'ara i aquí, la qual cosa demana de la paciència dels monitors i monitores per consolidar diàriament l'assoliment de les normes. Amb el pas dels dies anirem notant la incorporació de les normes que fan els infants però hem de ser conscients del moment evolutiu en què estan.

Poden assumir coses com:

- **aixecar la mà per demanar la paraula**
- **reconèixer el senyal o la cançó que demana silenci**
- **estar en silenci mentre parla algú altre**
- **recollir les joguines o el material**
- **netejar les taules i cadires**
- **posar les jaquetes al penjarrobes**
- **no mostrar-se violent/a amb els companys/es**

Normes amb imatges

- Tenir les normes dibuixades i escrites (amb lletra lligada) a la sala pot ser un bon ajut.

Rutines

- Hem de mantenir sempre, en la mesura del possible, la mateixa estructura d'horari i d'organització, marcant així una rutina que afavoreix la seguretat dels infants, l'ajuda a preveure "el futur", a clarificar els límits...

MITJANS

Els nois i noies de 9 a 11 anys ja han desenvolupat una mica la capacitat d'abstracció. En aquesta etapa el grup d'iguals ja té un paper clau. La figura del monitor/a ja no és central, sinó que és el petit grup, amb els diferents rols de cada membre i les seves normes i formes de relació, que configuren la base de treball i desenvolupament d'aquesta etapa.

Els mitjans senten gran passió per totes aquelles activitats que requereixen un treball intel·lectual de descobriment del medi, dels altres, de la cultura i la història. Han crescut i ja són capaços de mantenir-se concentrats i concentrades en una activitat una mica més abstracte i de més durada que en l'etapa anterior. Cal doncs aprofitar aquests aprenentatges i capacitats en el moment tant de plantejar-se objectius com estratègies d'intervenció per assolir els objectius.

Així doncs, ens proposem els següents objectius:

1. Consensuar acords concrets sobre el funcionament del grup
2. Descobrir la necessitat de revisió dels acords presos
3. Participar en el compliment dels acords
4. Ser conscients dels beneficis que aporta el compliment dels compromisos individuals i del grup

És fonamental dedicar mensualment un temps a l'assemblea. Aquí recuperem unes orientacions per realitzar assemblees amb infants extretes de la campanya 2002-03

Parlem-ne

Assemblees dels esplais o consell dels Infants de l'esplai

Desenvolupament

Presentació

- Establir en el calendari de l'esplai una sèrie de reunions-assemblees dels nens per a decidir els aspectes relacionats amb l'esplai que afecten als nens i nenes

Objectius

- Treballar la relació entre els diferents grups de l'esplai.
- Donar veu als nens en les decisions que tenen a veure amb l'esplai.
- Construir entre tots el quotidià de l'esplai

Es poden establir dins de la programació de les activitats de l'esplai, assemblees periòdiques per parlar de temes relacionats amb l'esplai o el seu entorn que preocupen els nens. També es poden decidir aspectes de la programació de les activitats comunes que afectin a tots els grups d'esplai.

En el marc de les assemblees és un bon moment per exposar les suggerències que tenen els nens, i tant poden ser espontànies com haver-se recollit per mitjà d'una bústia de suggeriments de l'esplai o qualsevol altre canal de comunicació (pissarres, suros, diaris de grup,...).

Seria interessant que el que es digués a les reunions i es decidís per votació o per consens es veiés reflectit en la programació o en el quotidià de l'esplai, sinó les assemblees resultaran una pèrdua de temps.

La millor disposició dels nens és la rotllana, perquè tothom es pugui veure. Els grups més grans de l'esplai es podrien organitzar per encarregar-se de prendre acta de les reunions i de les coses que s'han dit i hauria d'existir també un moderador que permetés que tots els grups s'expressessin.

És possible que els més petits no puguin parlar ni intervenir en aquestes assemblees, perquè s'avorririen o perquè encara no poden seguir el desenvolupament de les reunions, però les idees o propostes que s'hagin pogut desenvolupar a nivell de grup amb l'ajuda dels seus monitors també cal que hi siguin exposades a la reunió.

Per qüestions pràctiques és útil disposar d'un mural o bé una pissarra per a que es puguin apuntar les idees de l'assemblea, per si s'ha de votar entre varies propostes, i per apuntar els noms dels nens que volen parlar per a fer més fàcil el seguiment dels torns de paraula.

Una alternativa, potser més operativa, és crear un Consell dels Infants a l'esplai, que estigui format per un o més representants de cada grup d'edat amb alguns dels seus monitors, i que facin de portaveus de les propostes del grup per al Consell. També seria bo que els portaveus els escollís el propi grup, i que poguessin anar canviant periòdicament, per garantir la participació de tots els nens del grup.

Hi ha diverses tècniques que en el marc d'una assemblea o d'una reunió de grup poden facilitar la generació d'opinions i de debat sobre temes relatius a l'esplai i que alhora són útils per extreure'n conclusions i poder passar a l'acció. A continuació presentem tres d'aquestes tècniques, que es poden adaptar a les necessitats de cada grup depenent de l'edat i de les característiques del mateix.

Phillips 6-6

Objectius

- Facilitar les aportacions individuals en grups grans de més de 20 persones

Desenvolupament

Es planteja al grup el tema/pregunta a debatre, s'explica la tècnica i es demana als participants que es divideixin en subgrups (originalment de 6 persones, però adaptable a menys o més participants fins un màxim de 8 -no més, ja que les contribucions individuals es veurien limitades).

Cada subgrup escull un coordinador/portaveu, que serà el que dirigirà el debat.

El subgrup ha d'arribar a una conclusió consensuada, originalment en un màxim de 6 minuts -d'aquí el nom de la tècnica.

Els coordinadors/portaveus informen a l'assemblea dels resultats.

Les conclusions es passen a un paper per tal de deixar-les plasmades amb l'acord del grup.

Material

- Útil per a facilitar les aportacions individuals en assemblees i en un període de temps molt breu, sense necessitat d'haver de dividir-se i iniciar una dinàmica en subgrups (en detriment de l'aprofundiment en el tema).
- Ajuda els grups grans a autoorganitzar-se

Acabem la història

Objectius

- Proposar noves fórmules de resolució de conflictes
- Ser conscients dels beneficis que aporta el compliment dels compromisos individuals i del grup

Material

- Material fungible per a fer disfresses
- Diadema de plomes d'indi
- Tela marró o de pels (simular pell de bisó) amb forats
- Maquillatge
- Paper d'embalar per fer la roca
- Llança sense punxa
- Arc i fletxes....

Desenvolupament

Els monitors i monitores representaran la historieta que us proposem deixant el desenllaç en l'aire. Els infants es dividiran en petits grups. Es tracta que cada grup representi a mode d'obra de teatre un final per a la història.

L'INDI QUE NO COMPLIA LA SEVA PARAULA *Eric Phillips (indis oglales, EEUU)*

- Al començament del món, quan encara no hi havia gaire gent, el Gran Esperit podia acostar-se a cada indi i donar-li allò que necessitava. Però quan sobre la terra ja hi havia molta gent i no podia escoltar-los a tots, va col·locar a la terra dels oglales una roca en forma d'home i els va dir:
 - Hi ha indis per tota la terra, així és que jo he de viatjar per tot el món. Si algú de vosaltres necessita ajuda que vingui aquí i li demani a la roca. Aquesta roca té el poder de comunicar-se amb mi. Llavors, els oglales es van acostumar a parlar amb aquella roca i quan escassejaven els bisons o hi havia molta sequera, li demanaven ajuda i la roca resolva els seus problemes. Hi havia un indi anomenat Ratlla Trencada a qui no li agradava caçar i vivia molt pobrament. Un dia que no tenia res per a menjar es va acostar a la roca i li va demanar:
 - Sé que ets tan poderosa com el Gran Esperit, ja veus que sóc pobre i desgraciat. Em podries ajudar?
 - La roca va contestar:
 - Des què et conec no t'he vist caçar mai.
 - És que tinc un arc molt dolent, la meua llança no té punxa i he perdut la meua destrat -va contestar Ratlla Trencada-. I a més, les meves cames són dèbils i no puc córrer darrere els cérvols.
 - I per què no vas a pescar? -va demanar la roca.
 - La darrera vegada que vaig atrapar un peix se'm va escapar i s'endugué l'arpó. Un gos s'ha menjat els meus hams d'os i les formigues s'han instal·lat a les meves xarxes.
 - Què vols, doncs? - va dir la roca.
 - Voldria un cérvol, petit, petit. A canvi jo et taparia amb la meua manta de pell de bisó. A l'hivern les nits refresquen i deus tenir fred. La roca li va dir que es guardés la manta, que ell miraria de concedir-li el seu desig.
 - No, no, jo vull regalar-te-la -va dir Ratlla Trencada-. És segur que tu la necessites més que jo. L'indi va tapar la roca amb la seva manta plena de forats i va marxar. Quan l'indi tornava cap a la seva tenda va ensopegar amb un cervatí mort. El va agafar, li va treure la pell i el va posar al foc a coure. Mentre el cérvol es torrava al foc, va començar a fer molt fred i Ratlla Trencada va pensar: "Per què li hauré donat la meua manta a una roca? Em sembla que he fet una estupidesa. Una roca tapada i jo passant fred!". Deixant el cérvol torrant-se al foc, l'indi va anar fins a la roca i li va agafar la manta i se la va posar sobre les espatlles. Va marxar cap al seu tipi, va menjar part del cervatí i se'n anà a dormir. Al cap d'uns quants dies va tornar a tenir gana i va pensar: "Tornaré a la roca i li demanaré que em doni menjar."

- A quest és el desenllaç original, però els infants han de proposar diferents finals. Se'ls ha d'orientar sobre:

-què farà la roca un cop ha vist que l'indi no compleix la seva paraula?

-s'atrevirà l'indi a demanar més favors malgrat no complir ell?

-què hauria de fer l'indi un cop la roca li ha concedit el desig?

-com demanar les coses?

- Tinc gana, molta gana. Podries donar-me una mica de carn? -va dir l'indi.

La roca li va respondre:

- Què has fet amb el cervatí que et vaig donar?

- Era un animal molt petit i m'ha durat molt poc temps?

- Encara no has arreglat els teus atuells de cacera? -va dir la roca.

- La corda del meu arc s'ha espatllat. Necessito pell de bisó per fer-me'n una. Si em proporciones un bisó tindràs el meu agraïment.

La roca semblava dubtar i l'indi li va dir:

- Agafa la meva manta. Aviat plourà i amb ella estaràs coberta.

L'indi tornà cap a la seva tenda i en arribar es va ensopegar amb un bisó. Ratlla Trencada va arrencar la pell al bisó, la va posar a assecar i a continuació va posar la carn a coure. Però l'indi havia agafat molt poca llenya i el foc no era suficient per coure un animal tan gros.

Al cap de poca estona va començar a ploure i a fer un temps molt fred. Calat fins al moll de l'os l'indi va dir:

- Que estúpid que he estat en donar la meva manta a la roca. La roca pot aguantar el mal temps sense cap perill, mentre jo puc morir de fred!

Amb aquest pensament, l'indi va anar cap a la roca i li prendre la manta. Després va emprendre el camí de tornada amb la manta a les espatlles. En arribar al seu tipi va veure que el bisó havia desaparegut, al foc només hi quedava una mica de llenya i a l'ambient una agradable oloreta de bisó cuit. Ratlla Trencada va comprendre que la roca l'havia castigat per no haver complert la seva paraula. L'indi va tornar davant de la roca i va demanar i demanar que l'ajudés. La roca no va fer-li cas i no va fer aparèixer més menjar. Llavors Ratlla Trencada va apimar-se molt. Des d'aquell dia, Ratlla Trencada i els indis oglales han après que per merèixer els favors del Gran Esperit, cal guanyar-se'ls amb l'esforç personal i sinó és millor no demanar res i, que, si per casualitat els regala alguna cosa, li ho agraeixen.

El misteri del museu Marmottan

Adaptació del projecte per a l'aprenentatge de la llengua francesa d' Abela, J.; Arbués M; i Sánchez C. :
www.xtec.es/aulanet/ud/frances/mystere/

Objectius

- Valorar les regles com a necessàries per jugar i divertir-se
- Descobrir els beneficis del treball en equip
- Comprometre's a l'autocontrol per poder jugar en equip

Material

- Text del diari que anuncia el robatori
- Fitxes de proves
- Fitxes de sospitosos

Desenvolupament

Els infants jugaran per equips. L'equip guanyador serà el primer que descobreixi el culpable i el raonament que fan servir per inculpar-lo.

Un monitor/a presentarà als infants un retall de diari on s'explica que un quadre molt important ha estat robat del museu on és exposat. El quadre és "Impressions, sol naixent" de Monet, i és el quadre que dona nom al moviment artístic anomenat impressionisme. La importància del quadre és clara, però el prioritari és trobar el culpable i descobrir la seva coartada.

Demanem als infants que facin de detectius i ajudin a resoldre el cas, però abans però caldrà entrenar una sèrie d'habilitats, de manera que comencem a descobrir l'enigma realitzant abans unes proves.

Estranya desaparició al museu Marmottan. "Impressió, sortida del sol" ha estat robat.

Ahir al matí, a l'hora d'obertura del museu Marmottan s'ha constatat la desaparició del cèlebre quadre de Monet "impressions, sol naixent".

La policia ha obert rapidament una investigació per trobar el quadre i descobrir el culpable abans que la primera obra de l'impressionisme passi la frontera. Aquest matí s'han iniciat els interrogatoris; el conservador del museu, el guarda de serveis i la dona de la neteja, entre d'altres, han estat cridats a declarar.

Prova d'atenció

Observeu bé el quadre durant 15 segons i
després digueu quin dels objectes no surt

Prova d'observació

Descobriu les 7 errades
Impressions, sol naixent

Intuïció

Descobreix la resposta del següent enigma. Un col·leccionista d'art crida 3 experts per saber si són capaços d'endevinar quin dels 3 quadres de la seva col·lecció és una còpia, no és original.

El col·leccionista diu als experts:

Estic segur que és el de Cezanne

Us puc dir que el quadre fals és el de Monet, Manet o Cezanne. Digueu la vostra opinió i us dic qui té raó.

Per mi, és el de Manet o Cezanne

Jo crec que no és el de Monet

El col·leccionista, escoltades les opinions diu:

Està bé. Almenys un de vosaltres ha trobat la resposta i almenys un està equivocat

Qui té raó? Quin és el quadre fals?

El quadre fals és el de Manet. L'expert que diu que està segur que el fals és el de Cezanne és "l'almenys un que està equivocat", i els altres dos, si ens fixem bé, diuen el mateix, de manera que són els "almenys un ha trobat la resposta". Del que diuen aquests dos cal que ens posicionem, és a dir que fem servir la intuïció i decidim si és Manet o Cezanne el fals. El fals és Manet.

Prova de bagatge cultural

Aquí teniu 5 pistes. Heu d'endevinar el personatge misteriós.

1. Va nèixer a Reus l'any 1852
2. Li agradava la construcció
3. Sovint s'imaginava dracs fantàstics
4. La seva obra més gran encara no ha estat acabada
5. Morí atropellat per un tramvia

És... **GAUDÍ**

Un altre personatge

1. Va nèixer al 1853 a Holanda
2. Li agradaven les tulipes i els lliris
3. Va caure malalt i es va tallar l'orella fruit de la malaltia (depressió)
4. El seu nom és Vicent però és més conegut pel cognom
5. És conegut com un gran impressionista

És... **Van Gogh**

Prova de coneixements culturals

Responen les següents preguntes:

De quins colors és la senyera? **Vermell i groc**

Digueu el nom d'un pintor català.

Quina és la serralada més alta de Catalunya? **Pirineus**

I el riu més cabalós? **Ebre**

Un cop ja han passat les proves per desenvolupar les habilitats necessàries per a ser bons detectius, podem donar-los a conèixer els sospitosos.

Mostrem el full del primer sospitós.

Demanem que un infant llegeixi la seva fitxa, i per donar-los a conèixer la seva coartada un dels grups haurà de realitzar una prova.

?

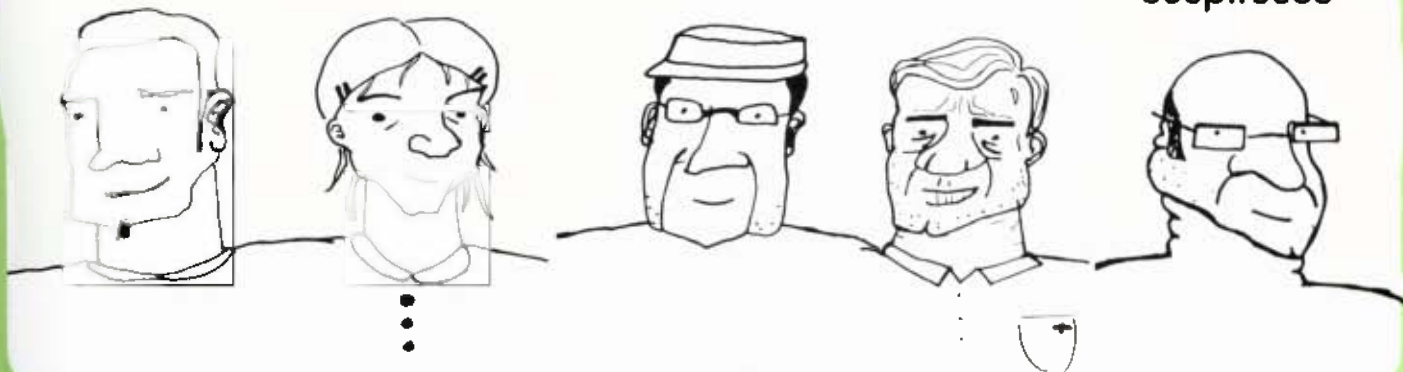
?

?

?

?

sospitosos

Jaume Carbó

Col·leccionista d'art. 55 anys. Casat i amb 2 fills. Gran amic del conservador del museu. Acaba de comprar un castell a la Bretanya. Té problemes de diners

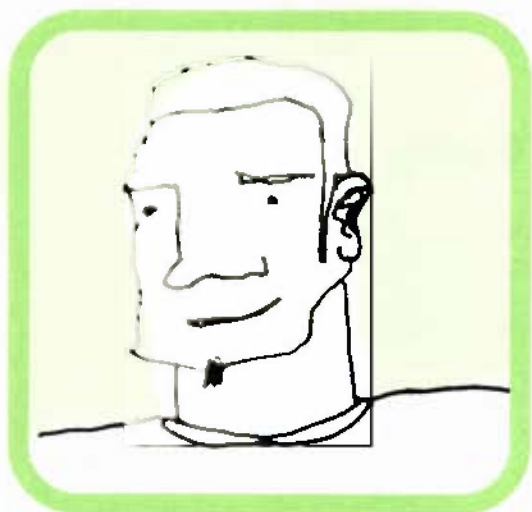
Per descobrir la coartada esbrineu aquest jeroglífic

The end

Nom d'animal: **Dofí**

Coartada: He anat a sopar amb el meu amic el conservador del museu. A les 22:30h ens hem acomiadat i hem marxat cadascú a casa seva. He arribat a casa a les 23h donat que tinc 30 minuts fins a casa

Bernat Falcó

Pintor per encàrrec. 30 anys. Solter. Ha tingut moltes aventures, entre d'altres amb la dona de la neteja del museu. Guanya molts diners però està endeutat perquè s'ho juga tot al poker

Prova per descobrir la coartada...

Detecteu quines d'aquestes paraules no té relació amb les altres

1. COTXE	BICICLETA	CARRO	AVIÓ
2. BALENA	CAVALL	LLEÓ MARI	CALAMAR
3. DALÍ	MONET	PICASSO	CRUYFF

Coartada: He anat al taller i després m'he trobat amb la senyora Feliu. Hem estat junts entre les 20 i 10 i les 22:30h.

Senyora Feliu

Dona de la neteja del museu. 30 anys.
Casada amb el conserge del museu. Té un
"affaire" des de fa un temps amb el pintor.
Sovint es troben al vespre al museu.

Per descobrir la coartada... resol aquestes endevinalles

SENSE MALETA NI BASTÓ,
DE VEGADES SEMBLO UN FORMATGE
I D'ALTRES UNA TALLADA DE MELÓ.
QUI SÓC?

La lluna

NO SOC CAP PARaula NI CAP
PROSA, NI CAP VERS, PERÒ SENSE MI
NO HI HAURIARES ESCRIT, NI RES
IMPRES.

L'abecedari

NO ÉS DÉU I ESTÀ PER TOT
ARREU: DALT DEL CEL I ~~UNT~~ LA
TERRA, PEL GRAN MAR ATLÀNTIC,
RUS I LLACS, EN EL POU, A LA
TAVERNA, AL SAFREIX I A LA CIS-
TERNA. NO ENDEVINES QUÈ SERÀ?

L'aigua

Coartada: A les 19h he estat veient un partit de futbol a la tele amb el meu marit. Després, a les 20:10h. m'he trobat amb el meu amant al museu i he estat amb ell fins les 21:45h. He anat a agafar les claus del museu del meu marit però no les he trobat

Roger Palau

Conservador del museu. 58 anys. Solter.
Li agraden molt els diners, les pintures, les
dones, el golf, cotxes esportius... Amic de
varis col·leccionistes
Juguen al golf de vegades. Està endeutat.
Té claus del museu

Per descobrir la coartada...

Trobar els 10 nom d'animals que hi ha amagats:

Trobar els 10 noms de productes de pastisseria:

Coartada: He dinat amb el meu
amic, el col·leccionista del museu. He
arribat a casa meua a les 22:30h

Ferran Casanoves

Conserge del museu. 52 anys, casat amb la dona de fer feines. Apassionat per la televisió i futbol. Té problemes amb l'alcohol. Viu amb la seva dona en una ala del museu. Posseeix la clau de les sales, però el dia en què s'ha descobert el robatori, les va estar buscant però no les va trobar.

Per descobrir la coartada...

Qui ha pintat el quadre?

- a) Picasso
- b) Ronaldo
- c) Dali

2

Quin monument no està a Barcelona?

a) Torre Eiffel

b) Arc del Triomf

c) Estatua Colom

3

Quin d'aquests 3 personatges no és músic?

a) Beethoven

b) Mozart

c) Shakespeare

Coartada: He estat mirant la tele mentre bevia una cerveseta, feien un partit de futbol. Potser per això m'he adormit... A les 22 hores, la dona m'ha despertat i m'ha fet anar al llit

QUI MENTEIX? El pintor afirma que la dona està amb ell fins les 22:30h però ella diu que ha marxat a les 21:45 i el seu marit diu que a les 22 hores l'ha fet anar a dormir. El pintor menteix.

GRANS

En aquesta etapa, els nois i les noies comencen a treballar amb conceptes abstractes, malgrat no tenen encara assolit el raonament adult.

El grup, la colla, és l'element fonamental d'aquest moment evolutiu, de manera que cal comptar amb ell com a mitjà educatiu imprescindible. L'establiment d'unes normes del grup elaborades i revisades per tots és una de les tasques prioritàries.

L'entrada a l'adolescència no és fàcil, ni pels propis adolescents, que manifesten temors pels canvis, ni pels adults amb els quals es relacionen.

El món adolescent és el món de les emocions; o tot o res, els extrems marquen les accions i les percepcions que tenen.

Tenint en compte aquests aspectes, és important plantejar una acció educativa vers el compromís, que es basi en la reflexió sobre els valors, des de les experiències pròpies, ja siguin individuals com de grup.

Cal oferir-los una proposta concreta de valors i que el grup la discuteixi, la porti a debat, a valoració, que es plantegi si són valors que valen la pena o no. Com que estan en una etapa d'extremismes és bo utilitzar aquesta tàctica per ajudar-los a descobrir la necessitat d'aquests valors. És a dir, quan no s'adonen del perjudici d'algunes actituds negatives, d'alguns contravalors, cal plantejar-los situacions de manera que els interroguem sobre què passaria si tothom, totes les persones del món tinguessin la mateixa actitud. És important, per arribar al compromís, que al final del treball de cada valor, el grup tregui unes conclusions i arribi a un compromís individual o de grup. Aquest compromís ha de ser a curt termini, màxim d'un mes, si és per un grup que comença, per així assegurar-se l'èxit i augmentar la motivació. De totes maneres aquí cada equip de monitors i monitores ha de valorar l'estat de cada grup de nois i noies i les possibilitats d'aquests.

Els compromisos que prenguin cal fer-los públics, donat que tot allò que comuniquem als altres és com si ja no tingués marxa enrera, és un compromís ferm i seriós.

Com que els nois i noies són capaços de comprendre conceptes abstractes cal que els seus compromisos siguin revisats de manera continuada, sobretot quan sorgeixen problemes. Una eina imprescindible serà la crítica constructiva, entesa com la voluntat d'ajudar els companys a superar-se i millorar i no com un càstig o una revenja personal. Els monitors i les monitores, sobretot, han d'intentar ser positius en tot moment i encoratjar a tothom.

Així doncs, ens proposem els següents objectius:

- Donar-se suport mutuament per a la consecució dels compromisos presos, siguin valors reflexionats, tasques quotidianes o activitats del grup.
- Conèixer i reflexionar els valors bàsics de centre d'esplai, arribant a matisar-los si cal.
- Aprendre a revisar i reflexionar sobre els valors i la relació entre aquests i la pròpia persona.
- Adonar-se de la necessitat de créixer un mateix per assolir una relació satisfactòria amb els altres

Hi has pensat?

Grasa ; Reig (1998): Vivim en un sol món. Quaderns
Linguapax, centre UNESCO

Desenvolupament

S'agafa el text *Hi has pensat?* I s'hi fan tants trossos com parelles de nois i noies podem fer amb el grup. Cada tros s'introdueix d'ins un globus, que sera inflat i anusat. Cada parella haurà d'aconseguir el seu tros de text, petant el globus amb les panxes tot fent-se una forta abraçada. Cal que totes les parelles col·laborin en el projecte comú de reconstruir aquest missatge tant important.

Un cop es tenen tots els trossets de missatge, es reconstrueix i entre tots llegeixen el text, perquè esbrinin quina lletra, primer, i després quines lletres han estat substituïdes.

Un cop llegit el missatge i esbrinades les lletres, cal que cada parella escrigui un missatge a una altra, però substituint també 2 lletres. Amb aquest exercici s'adonaran que és més difícil del què sembla, donat que tenen l'hàbit d'escriure-ho bé. Aquest serà un punt a remarcar en la reflexió: quan una persona s'habitua a fer les coses d'una manera costa molt de canviar-la, aleshores, per què no habitar-se a fer les coses bé?

Cal animar els nois i noies a manifestar les seves opinions mitjançant algunes preguntes que es faran en veu alta:

- què penseu del que diu el text?
- Causaria el mateix efecte qualsevol dels defectes possibles de la màquina d'escriure?
- Com aplicariem aquest "error" a la societat (família, escola, espai, equip esportiu, etc)?

És necessari també fer una avaluació socioafectiva, per la qual cosa es plantejaran al grup les següents qüestions:

- Com t'has sentit en llegir el missatge?
- Creus de debò que el paper de l'individu té importància dins el grup? Per què?
- Tens companys i/o companyes que pensen el contrari?
- Has intentat convencer-los?
- Has viscut alguna situació com les que s'han exposat?
- Quina ha estat la teva reacció?

Seguidament es proposa discutir en grups reduïts alguns conceptes que en certa manera, poden estar relacionats amb el fenomen que el text ha posat de manifest: l'ecosistema, la interdependència, la solidaritat, el compromís....

Se'ls dona un temps i finalitzat aquest s'inicia la posada en comú. El o la portaveu de cada grup donarà a conèixer les seves conclusions. És bo que, prèviament, s'hagi elegit un moderador o moderadora per anar donant la paraula i un secretari o secretària per prendre nota de les diferents aportacions.

A continuació es fa la proposta de crear grups petits. Haurien de triar una situació de la vida real que es caracteritzi per la importància de la interdependència i de la responsabilitat i compromís; prepararan la presentació a la resta de companys i companyes. Aquesta presentació pot ser en forma de dramatització, mural, joc de simulació, etc...

Hi has pensat?

Aquesta màquina d'escriure no té defectes, només una taula que funciona malament. Les quaranta-cinc restants funcionen molt bé, però aquesta única taula que compta errors, provoca una seriosa diferència en el text, no t'ho sembla?

Així doncs, tu podràs dir-te que només ets una unitat i que això no suposa cap diferència segons si cooperes o no amb els altres. Però aquesta manera de veure les coses és errònia: els altres et necessiten, perque comptem amb tu.

La propera vegada que pensis que tu no ets important o que qual-
svol altre (país, animal, ésser humà...) tampoc no ho és, recorda
aquesta màquina d'escriure.

I més encara, imagina't que heu aplegat taules que funcionen
malament... ¿que diríeu si n'heu haguessis treus? ¿si n'heu
haguessis què et sembla?

Font: Adaptat a partir d'una idea de Betty/Pierre Colet,
Des portes s'ouvrent. Bèlgica, Universitat de Namur, 1984.

JOVES

Aquesta etapa vital és una etapa on el compromís es concreta en l'acció en funció dels propis interessos i objectius. En les primeres edats d'aquesta franja el grup és fonamental, l'afectivitat uneix els joves i els anima a comprometre's amb el seu entorn generalment en petits grups. A mesura que van passant els anys i els objectius personals i l'escala pròpia de valors es va perfilant, aquest compromís, que al principi era tan sols afectiu, es va transformant en un compromís més des de la coherència amb una ideologia.

Així doncs, ens proposem els següents objectius:

- ◆ Resituar la pròpia escala de valors
- ◆ Contrastar la pròpia escala de valors amb les accions i compromisos presos
- ◆ Habituar-se a la reflexió constant (sobre un mateix, la societat, etc.)
- ◆ Descobrir els beneficis del binomi reflexió-acció
- ◆ Fer-se plantejaments de futur a nivell personal
- ◆ Saber marcar-se les accions necessàries per assolir els objectius personals proposats

Una metodologia molt adient per assolir els objectius proposats és el fet de treballar amb dinàmiques de grup, finalitzant-les amb un temps de reflexió personal i de grup, i amb la pressa d'acords o compromisos.

Una altra opció complementària serien les discussions de dilemes morals, que es podríem dramatitzar donant origen a un debat obert grupal i intern.

La proposta d'activitats són les següents:

El guany és una dinàmica de debat que pot servir també per a treballar valors com la solidaritat, cooperació, pau, interdependència... i **Set anys al Tibet**, és una activitat exterior de llarga durada, que ambientada al Tibet, i combinant reflexió amb proves físiques i divertides, obre un treball sobre el compromís important.

El guany

Font : Seminario de educación para la paz de la asociación pro derechos humanos, La alternativa del juegoII. Juegos y dinámicas de educación para la paz. Madrid: La Catarata, 1994

Material

- Tants bolígrafs com participants
- Fotocòpies dels fulls de treball

Desenvolupament

Es dividirà el grup en subgrups de 4 parelles. Cada parella aura d'actuar, des del punt de vista de la decisió, com un jugador únic. Les persones de diferents parelles no poden comunicar-se i ningú no sap mai amb certesa quina ha estat la tria de la resta de jugadors.

Pot haver-hi observadors i observadores que vagin anotant el tipus de relació que es produeix entre el resultat de cada volta i l'actitud cooperativa o competitiva dels i les participants.

Es reparteixen els fulls El guany tot comentant mínimament el sentit del que persegueix (sense dir res de cooperació i competitivitat). Cal insistir que tothom triarà, entre X o Y, deu cops seguits amb la intenció d'aconseguir el màxim guany, que dóna el triomf. L'elecció (X o Y) s'ha de fer per parelles.

El guany depèn de l'elecció que es faci i de la realitzada per les altres parelles. El quadre A n'explicita els possibles resultats. És convenient que els jugadors i jugadores coneguin prèviament els valors del quadre A..

Cal insistir en una conclusió: la recerca del millor resultat individual - X guanya en 3 de les 4 possibilitats i on figura- pot acabar comportant el pitjor: perdre 5 euros en totes 4. La lògica col·lectiva i la individual poden suposar, doncs, una opció errònia individualment o col·lectivament. Per tant, fins i tot des d'una òptica egoista, subjectiva - guanyar tot el que es pugui minimitzant el risc de perdre- el més adient és COOPERAR.

Es tracta d'una activitat inicial, força engrescadora pel debat que genera, a propòsit de les relacions existents entre cooperació i competició. La idea -inspirada en algunes perversions de la lògica de l'acció col·lectiva, com el "dilema del presoner", i basada en la recerca de l'estricta interès individual- vol provocar una reflexió sobre els sentiments que es viuen durant l'experiència. Si es vol, pot permetre un treball posterior molt ric sobre lògica de la decisió col·lectiva.

Un cop acabat el joc, el debat pot orientar-se vers:

- Com us heu sentit?
- Què heu experimentat?
- Què resulta més pràctic : cooperar, comprometre's o competir? Per què?
- Qui se'n beneficia?
- Quines dinàmiques provoca la situació?
- Han influït les jugades amb comunicació i bonificació?
- En quin sentit?
- ...

QUADRE A

4X	Cada X perd 5 euros
3X i 1Y	Cada X guanya 5 euros i la Y perd 15 euros
2X i 2Y	Cada X guanya 10 euros i cada Y perd 10
1X i 3Y	Cada X guanya 15 euros i cada Y perd 5 eur
4Y	Cada Y guanya 5 euros

Full de treball

Resultat de
cada volta

Volta	Temps	Consulta amb...	Elecció X-Y	Punts guanyats
1	1 min	Company/a		
2	30 segons	Company/a		
3	30 segons	Company/a		
4	30 segons	Company/a		
5 (a)	1 minut i 30 seg	Company/agrup		
6	30 segons	Company/a		
7	30 segons	Company/a		
8 (b)	1 minut i 30 seg	Company/agrup		
9	30 segons	Company/a		
10 (c)	1 minut i 30 seg	Company/agrup		

SUMA
TOTAL
DE PUNTS

- (a) Multiplicar per 3 els resultats de la volta
 (b) Multiplicar per 5 els resultats de la volta
 (c) Multiplicar per 10 els resultats de la volta

Set anys al Tíbet

Desenvolupament

Es dividirà la totalitat dels participants en 7 grups (com els anys d'estança al Tíbet).

Cada grup començarà per una prova diferent, que estarà senyalitzada amb un gran banderí d'un dels 7 colors i una torxa d'exterior. Cada prova farà referència a una de les condicions o components del compromís.

Les proves són curtes de manera que quan soni el senyal es farà el canvi de prova. L'ideal és que tothom passi per totes les proves, però no és imprescindible.

Les proves tindran dues parts. La primera part consistirà en fer la prova en sí, i la segona en escriure en una petita banderola del color de la prova, que es donarà a cada participant, la resposta a la pregunta que se li planteja. Un cop formulada la pregunta, cadascú escriu la resposta en la seva banderola-pregària i les pengen en el fil corresponent.

Quan acabi el joc, tots els 7 fils amb totes les banderoles-pregàries (una per participant com a mínim) seran penjades en algun lloc de l'exterior de la casa i allà romandran fins que s'acabi l'estança a la Ruca. El vent onejarà aquestes respostes-pregàries, fent que arribin a tots els racons de l'Univers i als déus.

Quan es doni el senyal de finalització del joc, tothom es reunirà en el punt acordat per fer una breu presentació dels materials i accions de la campanya.

Material

- 7 torxes o espelmes grans d'exterior
- 1 metro de tela de cada color:
7 colors diferents i en un tipus de tela que s'hi pugui escriure amb retolador
- Cordill fil de pescar (100 metres)
- 3 tisores
- 4 grapadores
- 1 paquet de càrregues de grapadora
- Canó
- Ordinador
- 2 Radiocassette o CD
- CD de música de relax o contemplació
- CD amb música de circ
- Pilotes tamany tennis (15)
- Pals d'escombra (4)
- Diàbolo (2 o 3)
- Retoladors (80)
- 30 mts de corda pita
- 24 patates
- 4 bitllets
- 4 ampolles de vidre
- 4 llapissos

Temps

- 2 hores

Ambientació

El Tibet és la part terrestre més propera al cel. Deu ser per això que persones d'arreu del món i des de temps immemorables hi van en peregrinació, a la recerca del seu propi jo, dels altres, dels déus, del sentit de la vida, en definitiva, de la seva pròpia felicitat. Un cop arribats al Tibet, el paisatge -és a dir, la natura- i l'ambient de pau -malgrat els conflictes amb la Xina-, una pau interior que surt cap a l'exterior i la converteix en una pau social, els interpel·la i situa aquests peregrins, turistes, esportistes, en l'inici d'un camí a través del COMPROMÍS. El compromís és el mitjà per arribar a la felicitat individual i social, i també a Déu o als déus. Un cop han fet aquesta descoberta, plasmen les seves oracions o meditacions en banderoles de colors, que lliguen a uns fils al vent al voltant de les pagodes (temples budistes). A mesura que el vent oneja les banderoles amb les pregàries, aquestes oracions es van extenent per l'Univers i arriben als déus.

Proves

1. SERVEI / GRATUITAT: Una de les conseqüències del compromís és el servei als altres. I perquè els servei ho sigui de debò, ha d'anar lligat a la gratuïtat.

Durant 3 minuts i guiats per un professor/a, es posaran per parelles i es faran un massatge als peus, al clatell, a l'esquena... Passats els 3 minuts es fa el canvi de manera que en la prova cada membre de la parella podrà experimentar a la seva pell el fet de fer un servei i que en gaudeixi un altre i el fet de deixar-se ajudar, servir.

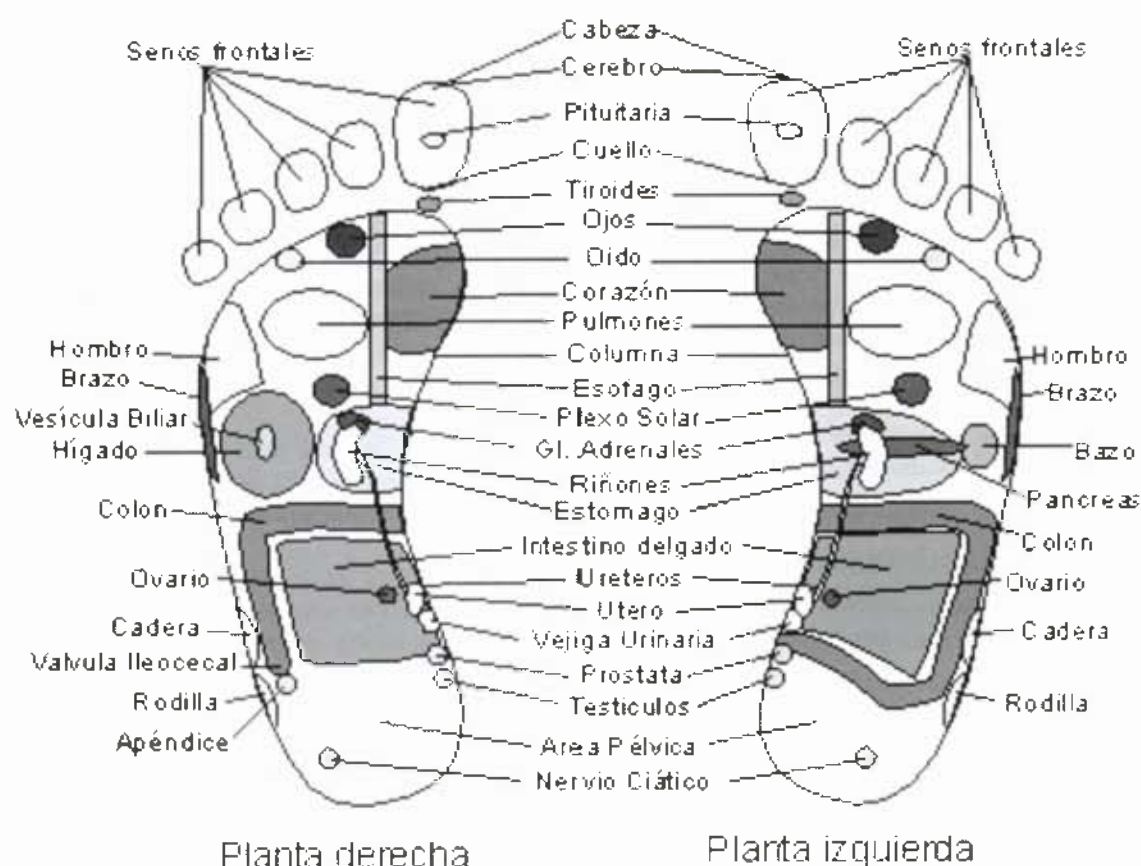
Cal posar una música relaxant per crear ambient, que el professor/a guii els moviments (primer passar la pilota per les espatlles, per l'esquena, pel clatell, per la cintura...) i fer l'explicació del sentit de la prova.

Material:

- 1 ampolla d'oli de massatge,
- un radioCD i un CD amb música relaxant,
- fotocòpies del mapa dels peus
- Banderoles de tela (mínim de 35),
- 18 retoladors,
- 2 grapadores,
- recàrrega de grapes.

Quines persones has sentit que han estat al teu servei al llarg de la teva vida?

Quines són les coses de la vida que no tenen preu?

Proves

2. IL·LUSIÓ: Un dels components imprescindibles per dir Sí, per comprometre's, és sentir-se il·lusionat/da; tenir ganes, il·lusió per aquell nou pacte, compromís que s'inicia. En aquesta prova es tracta d'aprendre trucs de màgia. L'art de la il·lusió per excel·lència. La persona que estigui a càrrec d'aquesta prova haurà d'ensenyar als participants el truc de màgia, i després formular-los la pregunta que hauran de respondre en la banderola-pregària.

Material:

- 4 ampolles de vidre,
- 4 bitllets o paperets,
- Banderoles de tela (mínim de 35),
- 18 retoladors, 2 grapadores,
- recàrrega de grapes.

**Quin ha estat el regal
que t'ha fet més
il·lusió? Per què?**

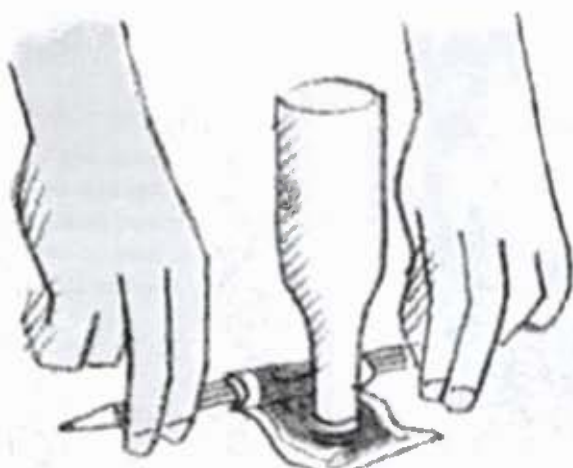
**Pot ser un fet, no cal
que sigui un objecte**

El Billet i l'ampolla. És un joc molt antic, però desconcerta tothom. Cal un billet i una ampolla buida. Coloca una ampolla cap per avall, de manera que s'aguanti en equilibri sobre el billet. Demana als companys i companyes que provin de treure el billet sense tocar l'ampolla i sense que caigui. Per molt que ho intentin no ho aconseguiran. Per ensenyar com es fa, enrotlla el billet amb el llapis i segueix fent-ho fins que el billet hagi sortit.

1

2

Proves

3. CONSTÀNCIA/PACIÈNCIA Aquesta és una de les condicions imprescindibles per poder complir amb els compromisos adquirits. Sovint els resultats de la nostra acció no són immediats bé són un altres els que en gaudiran. No ens hem de desanimar ni relaxar. Cal ser constant, pacients i segur que el fruit sorgirà. Tot té i necessita un temps.

La prova consisteix en tenir uns minuts per practicar malabars, un art que necessita d'aquesta constància, paciència i pràctica. Es deixaran diferents tipus d'elements per fer malabars i es tracta d'inventar-se alguns exercicis, o que alguns participants que en sàpiguen ensenyin als altres o millorin la seva tècnica.

Alguns exercicis poden ser :

- Malabars amb pilotes
- Mantenir vertical amb un dit un pal
- Mantenir en vertical un pal amb el front
- Caminar un tros amb un got ple d'aigua al cap
- Fer servir el diàbolo

Material:

- Diabolos, pals, pilotes, "bolos",
- gots de plàstic.
- RadioCD, CD amb música de circ
- Banderoles de tela (mínim de 35),
- 18 retoladors,
- 2 grapadores, recàrrega de grapes.

**Si al teu centre
tothom tingués la
mateixa:**

**Paciència
Constància
Grau de compromís
que tu. Què passaria,
com seria?**

Proves

4. EMPATIA: Posar-se a la pell dels altres és una qualitat indispensable per a ser una persona realment compromesa. Comprendre els sentiments i les accions dels altres, porten a mobilitzar-te, a actuar en un sentit o un altre. En això consisteix la prova, en posar-se en la pell de l'altre sense deixar de ser tu. Es tracta de posant-se per parelles, canviar-se la roba de l'un a l'altre però de manera que en cap moment et pots quedar sense roba. És a dir, per intercanviar-se els pantalons, primer cal treure una cama i posar-se una de les cames del pantaló del company/a, i després treure's l'altre... De manera que sempre vas vestit. Difícil però molt divertit!!!

Material:

- Banderoles de tela (mínim de 35),
- 18 retoladors,
- 2 grapadores,
- recàrrega de grapes.

Posa el nom d'una persona, coneguda o anònima o fins i tot del món de la fantasia, que hagi estat important per a tu, que t'hagi deixat petjada

Proves

5. AUTOCONEIXEMENT: Saber què és allò important per a un mateix, reconèixer què i qui em fan sentir viu, ser conscient del moment vital pel qual s'està passant... no són punts fonamentals per dir Sí, per prendre un compromís? En aquesta prova, cadascú haurà de resoldre els tests següent adjunts.

Material:

- Fotocòpies dels dos tests.
- 20 bolígrafs
- Banderoles de tela (mínim de 35),
- 18 retoladors,
- 2 grapadores, recàrrega de grapes.

Dues qualitats positives del teu caràcter: Dos punts dèbils, o aspectes a millorar a nivell de caràcter:

Proves

6. ESFORÇ : Prendre un compromís i portar-lo a la pràctica no és fàcil. El sistema de vida que portem ens tempta molt. La comoditat, el no esforçar-se, són valors molt presents en la societat actual. Mantenir-se ferm amb les pròpies conviccions, sentiments, accions i opcions és un treball molt dur, per la qual cosa les persones compromeses són persones excepcionalment fortes.

Amb aquesta prova, veurem com van de força els participants. La prova és el clàssic joc de figa. Una persona s'estira bocaterrosa a terra. No pot veure. Un membre del grup se li estira a sobre i sense mirar i pel pes, ha d'endevinar qui és que té a sobre. Li podem donar 2 oportunitats. En cas que no encerti a la segona, sense que aquest baixi, s'hi afegirà un altre company o companya, de manera que el de baix de tot haurà d'endevinar quina és la persona que s'hi ha pujat de nou. I així fins que ho endevini. De totes maneres si veu que no aguanta més, pot cridar: figaaaaa!! . Tots baixaran. Tindran un temps per descansar i començar de nou.

Material:

- Una tovallola matalàs, per no estirar-se a terra directament
- Banderoles de tela (mínim de 35),
- 18 retoladors,
- 2 grapadores, recàrrega de grapes.

Completa aquestes dues frases:

·Em sento amb força per...

·Necessito més força per ...

Proves

7. ESPERANÇA. L'esperança va molt lligada a la confiança. L'esperança és una espera activa. És un confiar en què tot sortirà tal com preveiem, com volem. En l'esperança nosaltres posem la il·lusió, la fita, la meta, el somni que volem aconseguir.

La prova consisteix en dividir el grup en 4 petits grups i fer una cursa de relleus, a veure quin equip arriba abans a la meta. Però no és un relleu de córrer, és un relleu d'habilitat i domini de la "pelvis". Tots els participants portaran una gran patata penjada d'una corda que va lligada a la cintura. Aquesta patata serà com una gran cua que just arriba a terra. El jugador/a, obrint les cames i fent un moviment de pelvis haurà d'aconseguir que la patata faci un moviment pendular i del cop arrossegui també una patata que hi haurà a terra.

Material:

- Corda pita (uns 30 metres),
- una tisora,
- 24 patates
- Banderoles de tela (mínim de 35),
- 18 retoladors,
- 2 grapadores, recàrrega de grapes.

**Quin somni voldries
que es fés realitat ja?**

Paper del Dinamitzador/a

- Cadascú explicar la prova
- Controlar el temps
- Recollir la prova i convocar la gent a l'espai comú acordat
- Muntar el fil amb les banderoles de la prova de la qual s'és responsable

Avaluació

Per avaluar l'impacte de l'activitat observarem tindrem en compte els següents ítems d'avaluació:

- Grau de satisfacció expressada pels participants
- Grau d'aprofundiment de les reflexions escrites en les banderoles pregàries

Feines Prèvies

- Assignar un dinamitzador/a a cada prova.
- Fer/retallar els banderins
- Tenir preparat el material de cada prova
- Encendre les torxes
- Penjar les banderoles
- Gravar els CD amb les músiques de circ i relax
- Fotocopiar els tests de personalitat

*Passa de la
Mandra!*

**FUNDACIÓ
PERE TARRÉS**

Numància, 149-151

08029 Barcelona

Tel. 934 100 100

Fax. 934 196 268

secretaria.mcec@peretarres.org

www.peretarres.org